Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. ◉ № 196 (6. 985) ◉ 1989 йил 28 август, душанба ◉ Баҳоси 3 тийин

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

1989 йил 26 августда Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг IV пленуми бўлиб ўтди. Унда ташкилий масала кўрилди.

Пленум Б. Ф. Сатин Ўзбекистон ССР халқ контроли комитети раиси этиб тасдиқланганлиги муносабати билан уни Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари ва бюро аъзоси вазифаларидан озод қилди.

Пленум Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг СССР Министрлар Совети ҳузуридаги доимий вакили бўлиб ишлаб келган А. И. Фозилбековни ёпиқ яшириш овоз бериш йўли билан Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг аъзоси, бюро аъзоси ва биринчи секретари этиб сайлади.

Муҳокамада Чилонзор район партия комитетининг биринчи секретари Б. В. Ефремов, Октябрь район Совети ижроия комитетининг раиси Ҳ. М. Усмонова, 11-«Висотстрой» тресті қурилиш-монтаж бошқармасининг бошлиғи М. Ҳабибуллаев, «Уртоқ» қандолат фабрикаси ишчиси П. М. Насриддинова, Тошкент металлга ишлов бериш бўйича ишлаб чиқариш бирлашмасининг бўёқчиси В. М. Зоҳидова, «Строймеханизация» тресті минорали кран машинисти Н. М. Федорцева, «Компрессор» заводининг директори В. В. Фрошгейзер, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика институтининг илмий ишлар бўйича проректори М. Тўхтахўжаева, Тошкент метрополитенининг бошлиғи Ш. Шоабдураҳимов, Тошкент тўқимачилик комбинати тўқувчиси Е. А. Губина, Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг иккинчи секретари О. Ҳ. Асқаров қатнашдилар.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. А. Каримов нутқ сўзлади.

Пленум ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Ж. Ҳамидов, Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг биринчи секретари М. М. Мирқосимов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, республика Госпланининг раиси Ш. Р. Мирсаидов, Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари Р. А. Попов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ташкилий ва кадрлар билан ишлаш бўлими мудирининг биринчи ўринбосари У. О. Зокиров иштирок этдилар.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари Атҳамбек Иброҳимович ФОЗИЛБЕКОВ

1940 йили Тошкентда хизматчи оиласида туғилган, ўзбек. 1966 йилдан КПСС аъзоси, олий маълумотли, Тошкент политехника институтини тамомлаган, инженер-технолог, техника фанлари номзоди.

Меҳнат фаолиятини 1963 йилда Тошкент чинни заводида мастерликдан бошлаб, сўнгра «Миконд» заводида мастер, технолог, цех бошлиғи, бош технолог ўринбосари, лаборатория бошлиғи, махсус конструкторлик-технология бюросининг конструкторлик-технология бўлими бошлиғи бўлиб ишлаган. 1976 йили «Миконд» заводи партия комитетининг секретари этиб сайланди. 1981 йили Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети оғир саноат бўлимининг инструктори этиб тасдиқланди. 1982 йили Ўзбекистон Компартияси Собир Раҳимов район комитетининг биринчи секретари этиб сайланади. 1985 йили Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудирининг ўринбосари этиб тасдиқланди. Шу йили Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг иккинчи секретари этиб сайланади. 1988 йили Ўзбекистон ССР халқ контроли комитети раисининг биринчи ўринбосари этиб, 1989 йил майида эса Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг СССР Министрлар Совети ҳузуридаги доимий вакили этиб тайинланади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатидир.

«Ҳурмат белгиси» ордени, медаллар билан мукофотланган.

Тежамкорлар

◉ «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг мутахассислари «ОВХ-28» универсал пуркагич учун тросли симларнинг мутлақо янги конструкциясини ишлаб чиққан эдилар. Бу янгилик Тошкент химия машинасозлиги заводида муваффақиятли қўлланилиб, йилига 40 тонна металл прокатини тежаб қолиш имконини берди.

— Шунингдек, пуркагич машиналарнинг қисмларини пайвандлайдиган участкада қўл меҳнати жараёнлари механизация зиммасига юклатилди,— дейди «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси директор ўринбосари В. Обухов.— Натижада кўплаб пайвандловчиларнинг меҳнати осонлашди. Ўтган ойда эса Тошкент чинни заводи билан тузилган шартномага асосан силлиқловчи олмос асбоб тайёрлаб беришди. Бундай асбоблар нозик чинни идишларни силлиқлашга ихтисослашган.

Кичкинтойлар учун

◉ «Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмасининг биринчи реле ва автоматика заводида бош корхона учун турли металлар, изоляторлардан ташқари кенг истеъмол моллари ишлаб чиқиляпти.

Коллектив асосан ширин фарзандларимиз учун турли хил ўйинчоқлар тайёрлаб беряпти. Июль-август ойларида кенг истеъмол буюмлари тайёрлаш планларини ортиғи билан адо этилди.

Ўз маҳсулотларини фақат иттифоқимизга эмас, Вьетнам Социалистик Республикаси ва Ҳинд диёрига, шунингдек қатор ривожланаётган мамлакатларга жўнатаётган завод коллективи ҳозир 25 хил замонавий ўйинчоқлар ишлаб чиқармоқда.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми: кўп йил самарали ишлагани, республикада қурилиш индустриясини ривожлантиришдаги хизматлари ва ижтимоий ҳаётда фаол иштирок этганлиги учун «Узстройматериали» территориал бирлашмаси «Ташкентмрамор» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори ўртоқ Салоҳиддин **Абдукаримовга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган саноат ходими»** фахрий унвони берди;

* * *

Кўп йил самарали ишлаганлиги, республика қурилишини ривожлантиришдаги хизматлари ва ижтимоий ҳаётда фаол қатнашганликлари учун қуйидаги ўртоқларга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қурувчи»** фахрий унвони берди:

Орипов Одилжон —«Узтрансспецстрой» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бошлиғи

Бекчонов Шарипбой — «Ташгорстрой» территориал қурилиш бирлашмаси 8-трести 44-қурилиш бошқармасининг сувоқчиси

Хаважи Эрнест Фегмиевич — «Узстроймеханизация» ихтисослашган қурилиш бирлашмасининг бошлиғи;

* * *

Қурилишда кўп йил фидокорона меҳнат қилганлиги, юқори ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришганлиги ва ижтимоий турмушда фаол қатнашганлиги учун қуйидагиларни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотлади:

Воробьев Евгений Александрович — «Узстройтранс» ихтисослашган бирлашмасининг «Ташстройтранс» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли 2-автотранспорт корхонаси ҳайдовчиси

Довидов Тожибой —«Узстройдревпром» территориал бирлашмаси 1-ёғочсозлик заводининг дурадгори

Зиёдуллаев Ҳикматулло — «Ташгорстрой» территориал қурилиш бирлашмаси «Отделстрой» трестининг 11-махсус қурилиш бошқармаси сувоқчиси

Оппоқов Раҳматилла — «Узстройконструкция» территориал бирлашмаси 2-темир-бетон буюмлар заводи электр пайвандчиси

Умаров Ориф Холматович — «Ташгорстрой» территориал қурилиш бирлашмасининг 1-уйсозлик комбинати 1-йирик панелли уйсозлик заводи такелажчилари бригадири.

Долзарб мавзуда суҳбат

Экономикани қайта қуриш йўлида

ДАВЛАТ КОРХОНАСИ ТЎҒРИСИДАГИ ҚОНУНГА ТУЗАТИШЛАР ХУСУСИДА ДИРЕКТОР ВА ИШЧИНИНГ ФИКР-МУЛОҲАЗАЛАРИ

ЎзТАГ мухбири Тошкентдаги «Подъемник» бирлашмасининг бош директори Е. Чупринга қуйидаги саволлар билан мурожаат қилди

— Евгений Иванович, Давлат корхонаси тўғрисидаги қонунга тузатишлар қабул қилинганига қадар қонун, сизнинг назарингизда, қандай «ишлади»?

ЧУПРИН: менимча, қонун амалга ошмади. Ҳар ҳолда биз корхонамизда мазкур қонуннинг таъсирини сезмадик, ҳамма нарса аввал қандай бўлса шундайлигича қолди. Бу гал ҳам вивескаларни алмаштириш билангина чекланиб қолинмаса бўлди, деб чўчийман. Давлат буюртмаси бекор қилинмоқда, аммо шу заҳотиёқ уни давлат лимити билан алмаштирдилар. Бу эса нимани ўзгартиради? Биз ўзимизнинг асосий маҳсулотимизнинг ҳеч бўлмаса бир қисмини эркин сотиш ҳуқуқига эга эмас эдик, ҳамма нарсадан кўриниб турибдики, келгусида ҳам бундай ҳуқуққа эга бўлмаймиз...

— Хўжалик ҳисоби бундай аҳвол билан қандай мослашяпти!

ЧУПРИН: ҳеч мослаша олмаяпти. Тўла хўжалик ҳисоби фақат қоғозда амал қилаяпти. Корхонамиз бўйсунувчи СССР Оғир машинасозлик министрлиги унинг ҳар бир қадамини йўналтириб қўйди. Бир томондан, эришилган даражага қараб планлаштирилмоқда, иккинчи томондан — ҳар йили металл етказиб беришни 6 процент камайтириб, тежабтергашга ўрганинг дейишмоқда. Тармоқ илмий-тадқиқот институти бизнинг кранларимизда бундан буён металлни тежаш мумкин эмас, чунки конструкция шу даражага келтириб қўйилган, деган хулосага келди. Министрлик эса металл сарфини камайтиришнинг беш йиллик планига эга ва шу план асосида корхонанинг ўзига хос жиҳатларини ўрганмай туриб, ресурсларни камайтирмоқда.

— Иқтисодий ҳуқуқлар тақчиллиги «Подъемник» заводи экономикасига қандай таъсир кўрсатди?

ЧУПРИН: биз корхона оладиган фойданинг ярмини министрликка ўтказамиз. Майли шундай бўлсин, дейлик. Аммо қолган маблағни ўзимиз тақсимлай олмаймиз: министрлик нормативлари бизнинг қўл-оёғимизни боғлаб қўйган. Иш ҳақига фалонча процент, социал-маданий-маиший соҳага пистонча процент ажратиш керак ва бир тийин ҳам ортиқча маблағ қолмайди. Ташқи бозорга мустақил чиқиб бўлмайди, ички бозорга олиб чиқадиган маҳсулотимиз йўқ. Иш ҳақини гўё ўзимиз, аммо министрлик белгилаб берган фонд доирасида белгилаймиз. Янги қонун ана шу нарсаларни бекор қилади. Бу илғор тадбир, деб ҳисоблайман. Масалан, биз ҳозирнинг ўзидаёқ корхонада кўп йил ишлаган кишиларга иш ҳақи жорий этиб, бу билан энг яхши кадрлар заводда муқим ишлаб қолишини таъминлаган бўлур эдик. Бу эса — буюмларнинг сифатини, рақобатбардошлигини ошириш, меҳнат унумдорлигини ўстириш ва интизомни кучайтириш демакдир. Бошқа бир қанча имкониятлар ҳам, чунончи министрлик ихтиёридан чиқиш имкони пайдо бўлди.

— Демак, коллективингиз ана шу ҳуқуқдан фойдаланади, чунки сиз тармоқ раҳбарияти шаънига жиддий танқидий фикрлар айтдингиз.

ЧУПРИН: министрлик барибир зарур, аммо экономикада у оқилона роль ўйнаши керак. Масалан, агар Госплан ниманидир етарли миқдорда бермаган бўлса, қаерга мурожаат қилиш керак? Министрлик мувофиқлаштирувчи орган сифатида фаолият юритиши лозим. Ахир бизнинг тармоқда 400 дан ортиқ корхона бўлиб, бу борада ягона техникавий сиёсатсиз, мувофиқлаштирилган нархларсиз, ресурслар оқимини бошқаришга эга бўлмай туриб, тартибга эришиш қийин.

Суҳбатга пармаловчи А. Кульмизев қўшилди.

Александр Николаевич, сиз Давлат корхонаси тўғрисидаги қонунга тузатишлар хусусида қандай фикрдасиз?

КУЛЬМИЗЕВ: ғоят зарур ва ўз вақтида қабул қилинган қўшимчалардир. Гап фақат мана шу тузатишлар қанчалик тез ва самарали жорий этилишига боғлиқ.

— Сиз ўзингиз олаётган иш ҳақидан мамнунмисиз?

КУЛЬМИЗЕВ: мен барча қўшимча иш ҳақини бирга қўшиб ҳисоблаганда 300 сўм оламан. Гўё бу яхшигина маошдир. Аммо жиддийроқ назар ташлайдиган бўлсангиз, қанча меҳнат, қанча куч ва асаб талаб қилинганлиги маълум бўлади. Бундан ташқари, хом ашё етказиб берувчилар ҳамиша ҳам ўз мажбуриятини уддаламаганлигини, бунинг устига қийин шароитда ишлаб, планни зўрға бажаришга эришганлигимизни ўйласак, 300 сўмнинг камлиги яққол кўринади.

— Аммо сарфланган меҳнат учун эмас, балки пировард натижа учун ҳақ тўланади-ку.

КУЛЬМИЗЕВ: тўғри, шундай. Аммо одамга алам қилади. Ишлаб чиқаришда тартиб яхши йўлга қўйилмаган — эҳтимол, янги қонун жорий этилиши муносабати билан кўп нарса яхши томонга ўзгарар, ўшанда ҳамма нарса одилона ҳал этилар...

— Директорингиз министрлик зарур, деб ҳисобламоқда. Сизнинг фикрингиз қандай?

КУЛЬМИЗЕВ: министрлик ортиқча бўғин. Биз унга миллионлаб сўм пул берамиз, ўрнига нима оламиз? Ҳамма нарса етишмайди. Нима учун бекорга пул тўлаймиз? Биз ўз маблағларимизни ўзимиз сарфлашимиз мумкин ва лозим. Министрлик қолганда ҳам унга хўжайинлик эмас, балки маслаҳатчи, шерикчилик ҳуқуқи берилиши керак. Унга конкрет хизматлари учун ҳақ тўлаймиз. Бошқача бўлса — меҳнат коллективи маъмурий-буйруқбозлик системаси бундан буён амал қилиши керакми ёки керак эмаслигини ҳал этади. Қонун эндиликда бизга шундай ҳуқуқ берганлиги жуда яхши.

Миш-мишлар ва ҳақиқат

Ун ва гуруч тақчил эмас

◉ Кейинги икки-уч кун мобайнида шаҳарда яна янги миш-мишлар авжига чиқди. Гўёки 1 сентябрдан бошлаб пойтахтда ун ва гуручларни олишга талонлар жорий этилар эмиш, гўёки бу маҳсулотлар тақчил бўлиб қолаётган эмиш. Ана шу миш-мишларга ишонган кишилар яна магазинлар сари отландилар, бу билан савдода шов-шув тарқатдилар.

Тарқатилган шу миш-мишлар замирида бирорта асос борми ўзи! «Оқшом» газетасининг ана шу саволига Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети савдо Бош бошқармасининг бошлиғи Ғ. Ҳ. Мансуров жавоб беради:

— Бу миш-мишлар бутунлай асоссиздир, — деди Ғайрат Ҳамидович, — ун ва гуруч савдо тармоқларига бир меъёрда, ҳатто шу маҳсулотларга талаб бир неча марта ошганига қарамай ҳеч қандай узилишларсиз келмоқда. Ушбу рақамларнинг мағзини бир чақинг-а: одатдаги кунларда шаҳарда ҳар куни 165 тонна ун реализация қилинар эди. 25 августда биз 570 тонна, 26 августда эса 510 тонна ун сотдик. Дон маҳсулотлари министрлиги бизнинг буюртмаларимизни тўлалигича қондирмоқда.

Худди ана шундай ҳол гуруч билан таъминлашда ҳам кўзга ташланади. Жумладан, бундай миш-мишлар тарқалгунга қадар шаҳримиз магазинларида ҳар куни 70 тонна гуруч сотилган бўлса, кейинги кунлар мобайнида уларни реализация қилиш ҳажми икки баравардан зиёдга кўпайди. Шунга қарамай гуруч етказиб беришда узилишлар бўлаётгани йўқ.

Яна бир бор такрорлаб ўтаман: ун ва гуруч тақчиллиги тўғрисидаги, уларга талонлар жорий этилиши ҳақидаги миш-мишлар ҳеч қандай асосга эга эмас. Бироқ бундай ҳолат, бундай миш-мишлар харидорларнинг ўзларигагина зарар келтириши мумкин. Ун ва гуручни сақлашнинг ўзига хос ва белгиланган муддатлари бор-ку, ахир. Уларни кўплаб харид қилиш ва жамлаш бу қимматли маҳсулотларнинг бузилишига олиб келишини аҳоли тушуниши керак. Савдо ходимлари гугурт ва туз атрофида сунъий равишда авж олдирилган ана шундай шов-шувни яхши эслайдилар. Ана шунда пойтахтнинг кўпгина аҳолиси ўзлари ортиқча равишда сотиб олган молларни қайтариб олишни бизлардан илтимос қилишган эди. Ана шундай ҳол ун ва гуруч атрофида рўй берган асоссиз миш-мишлар оқибатида яна қайтарилмаслигини истардик, холос.

Газетанинг шу сонига

«Хумор» чойхонасида «Оқшом» кечаси

◉ Азиз оқшомхонларимизнинг ўтган куни — 1989 йил 26 августда Ленин комсомоли номидаги марказий маданият ва истироҳат боғида «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» редакциясининг ижодий коллективи, газетанинг жамоатчи муаллифлари билан мухлисларнинг учрашуви бўлиб ўтганидан хабарлари бор. Бу ҳақда кеча Ўзбекистон телевидениесининг «Ахборот» информацион программасида ҳам кўрсатилганлигини таъкидлаб ўтмоқчимиз.

Дарҳақиқат, «Оқшом» кечаси газета ўзининг 24 ва 25 август сонларида ёзганидек, ана шу боққа ташриф буюрганлар кўпгина мароқли тадбирларнинг гувоҳи бўлдилар (уни суратчимиз Тўлқин Каримов олган лаҳзалардан ҳам кўриб турибсиз). Бу ерга тўпланган меҳмонлар — ишчилару олимлар, уй бекасию шаҳримиздаги маҳаллалардан қадам ранжида қилган нуроний отахонлар, жажжи болакайлару қуш ва гул ишқибозлари, хуллас ўзининг «Оқшом» газетаси ҳақида фикр-мулоҳазалари, самимий истаклари билан келганларнинг ҳаммаси жонли ва қизғин баҳс-мунозараларнинг, савол-жавобларнинг бевосита иштирокчиларига айландилар, газетанинг 1990 йилги режаларидан хабардор бўлдилар. Газетхонлар бундай учрашувларни яхши анъанага айлантириш истагини билдирдилар, шу ернинг ўзида кўпгина мухлисларимиз «Оқшом» газеталарига 1990 йил учун обунани расмийлаштирдилар.

Биз гапни шу ерда мухтасар этиб, «Оқшом» кечасини уюштириш ва уни ўтказишда фаоллик кўрсатган Ленин комсомоли номидаги марказий маданият ва истироҳат боғи коллективига, шу боғ директори Мирзаали Жалиловга, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими Неъмат Дўстхўжаевга, профессорлардан Қодир Фозилхўжаев ва Қудрат Ахмеровга, Тошкент тўқимачилик комбинатининг смена мастери Фотима Бозоровага, Собир Раҳимов районидаги Беруний номли маҳалла комитетининг секретари Саидаҳмад Обидовга, партия ветерани Қаюм ота Қосимовга, газетамизнинг фаол муаллифларидан бўлмиш Билол Аминов, Зикрилла Эгамбердиев, Ойшахон Тўраева, Абдураҳим Умаров, Саъдулла Султонов, Маннон Набиев, Абдужалил Ҳасанов, Насрулла Алиев, педагог Маърифат Саъдиеваларга самимий миннатдорчилик билдирамиз.

Киров район ошхоналар трестига қарашли 4-ошхона қандолатчилари М. Исаева ва М. Назарова каби ўз касбининг фидойиларига, Ўткир Исмоилов, Ғофир Ҳозиров, Улуғбий Насибова сингари нозиктаъб гулчиларга, санъатлари билан кечага файз киритган Киров районидаги Ҳамид Олимжон номидаги маданият уйининг Зуфар Нурулин, Олимжон Қурбонов, Фатхулла Ғуломхўжаев, Дилмурод Рустамовдан иборат «Тўёна» группасига, Тошкент Давлат медицина институти қошидаги «Феруз» ансамблининг Илҳом Давлатов, Бахтиёр Ражабов, Қаҳрамон Абдукаримов сингари хонанда ва созандаларига, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Маҳмуд Юнусовга, хушовоз хонанда Умаржон Отаевга, ичакузди аския ва латифалари билан бу ерга тўплангавлар қалбига қувонч бағишлаган Айниддин Зайниддинов, Жалолиддин Раҳимов, Убайдулла Абдуллаев, Фозилжон Султонов сингари бадиий сўз усталарига, кечада иштирок этган унинг барча қатнашчиларига ҳамда ҳамшаҳарларимизга редакция ўз ташаккурини изҳор этади.

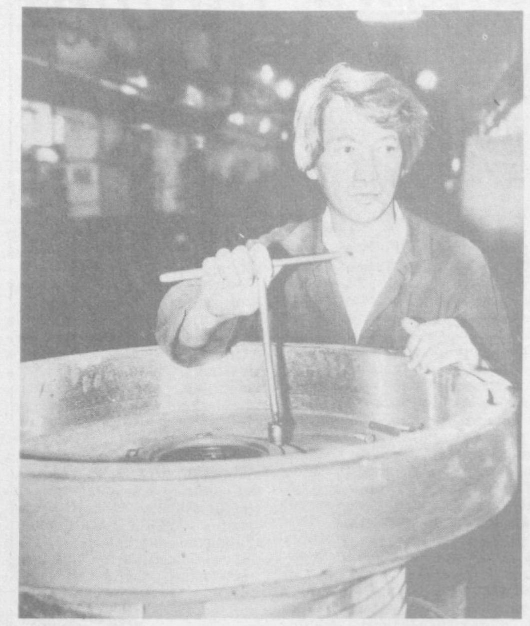

Меҳнатдан обрў топганлар

Тошкент экскаватор ремонти заводининг ишлаб чиқариш илғорлари сафида биринчи цехнинг слесарь-йиғувчиси Шукур Зокировнинг номини фахр билан тилга олишади. Пешқадам ишчи ўзига берилган топшириқларни доимо сифатли қилиб бажариб, маҳсулотнинг сифатини кўздан кечириб туради.

Илғорларнинг яна бири Дилора Халитовадир. Коммунист аёл ўз ишига ижодий ёндошган ҳолда меҳнат қилиб келмоқда. У асосий ишдан ташқари жамоат ҳаётида ҳам фаол қатнашяпти. Халқ депутатлари С. Раҳимов район Советининг депутати сифатида райондаги 16-ўрта мактабнинг ўқув-тарбиявий ишларига кўмаклашиб келмоқда. Бундан ташқари маҳалла комитетларининг ишини жонлантиришга ҳисса қўшяпти.

СУРАТЛАРДА: Ш. Зокиров ва Д. Халитова.

Х. Мирзакаримов суратлари

Партия турмуши: *қайта қуриш қандай кетмоқда?*

Иш услуби ва шаклини ўзгартира бориб

КПСС Марказий Комитети 1989 йил апрель Пленуми материалларини эътибор билан ўрганиб чиққан кишилар партия комитетларининг ўз ишини қайта қуриш борасидаги фаолияти тўғрисида бўлиб ўтган жиддий мулоқотнинг принципиаллиги ва ўткирлигини қайд этишганига ишончим комил. То Марказий Комитетгача барча даражалардаги партия комитетларининг камчилик ва нуқсонлари таъкидлаб ўтилди. Пленум минбаридан туриб айтилган барча гапларни беихтиёр ўз фаолиятинг, район партия комитети иши билан қиёслайсан киши.

1985 йилнинг апрелидан буён орадан тўрт йил ўтди. Бир томонда бу қайта қуриш, мамлакат социал иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш белгилаган стратегик мақсадларга эришиш учун унча кўп муддат эмас. Аммо иккинчи томондан эса мураккаб вазиятда аниқ йўлни топиб олиш, иш услубини ўзгартириш, эскириб қолган ёндошувлардан, қарашлардан воз кечиш, партия ташкилотларининг ва сайлаб қўйиладиган органларнинг фаолиятига хос бўлган расмиятчиликка ҳамда тадбирбозликка барҳам бериш учун етарлича вақт ўтди. Эҳтимол, ҳозир партия ишида янги шакл ва усулларни излаш туфайли эришилган натижаларни етарли даражада чуқур таҳлил этиш мумкиндир.

Газета материалининг ҳажмини ҳисобга оладиган бўлсак район партия ташкилотининг, район партия комитетининг ишида кейинги вақтларда пайдо бўлган барча янгиликлар тўғрисида сўзлаб бериш қийин. Шу боисдан, район комитети фаолиятининг бир вақтлар коммунистлар танқид қилишган баъзи йўналишларига, жумладан бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишларига тўхталаман.

Райкомни нима учун танқид қилишарди? Асосан шунинг учунки, унда ишнинг кабинет услуби қарор топган эди, райком ходимлари жойларда кам бўлиб коммунистларнинг фикрини дуруст ўрганишмасди, аппарат расмиятчилик ва қоғозбозликка «ботиб» қолган эди.

Нима ҳам дердик, бундай таъналар ғоят адолатлидир. Зотан район партия комитети ўз ишини қайта қура бориб, айни мана шу камчиликларни бартараф этиши лозимлиги равшан эди.

Биринчи навбатда, аппарат ишининг кабинет, «телефон» услубидан воз кечишга қарор берилди. Ҳозир райком аппарати ҳафтасига икки кунни бевосита бошланғич ташкилотларда ишлашга бағишлайди. Бунда биз ҳамма шунчаки партия ташкилотларига бориб қолмасдан, балки айни ишлашларини мақсад қилиб қўйдик. Хўш, бундан қандай наф кўрилди? Биринчидан, партия ташкилотларининг секретарлари, айниқса, партия ишини юритиш учун вақти етишмайдиган ва бошқа ишлардан ҳоли қилинмаган партия ташкилотларининг секретарлари жойларнинг ўзида тегишли ёрдам, маслаҳат, тавсиянома олишлари, ўзларини қизиқтирадиган бирон-бир масалани аниқлашлари мумкин эди. Иккинчидан, райком ходимларининг ўзлари у ёки бу партия ташкилотидаги ишларнинг аҳволини яхшироқ биладиган, айтиш мумкинки, дастлабки манбалардан ахборот оладиган, бунинг устига, энг муҳими холис ахборот оладиган бўлиб қолдилар. Учинчидан, биз ҳозир корхоналар, ташкилотлар, муассасалардаги коммунистлар ҳамда меҳнатчиларнинг ғоят хилма-хил муаммолар хусусидаги фикрини яхшироқ биламиз, бу эса кундалик ишда асосий йўналишларни белгилаб олишга ёрдам беради.

Жойлардаги бевосита мулоқот бошланғич партия ташкилотларидан сўраладиган ахборот ва справкалар оқимини анча камайтириш, турли кенгашлар, мажлислар сонини жуда озайтириш имконини берди. Эндиликда район партия комитетида кенгашлар шошилинч ҳоллардагина, вазиятга қараб чақирилади, бунда ана шу кенгашларга зарур одамларгина, яъни у ёки бу масала билан шуғулланувчи кишиларнинг чекланган доираси таклиф этилади.

Умуман, ҳозир масалаларнинг кўпи бевосита жойларнинг ўзида ўрганилмоқда. Бу гап бўлимларнинг ишигагина тааллуқли эмас. Масалан, кейинги вақтларда бюро аъзоларининг қайси партия ташкилотининг ишини бюрода кўриб чиқиш мўлжалланаётган бўлса, ўша партия ташкилотининг ишлари билан олдиндан танишиб чиқиш учун ўша жойга бориши одат тусига кирмоқда. Бу нарса масалаларни чуқурроқ ўрганиш, муҳокамадан кўпроқ наф кўриш учун уларни ўз вақтида тўғрилаш имконини беради. Чунончи, «КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг аҳолига медицина хизматини яхшилашга доир қарорини бажариш юзасидан 31-поликлиника партия ташкилотининг иши тўғрисида»ги масала ўтган йилнинг иккинчи кварталига планлаштирилган эди. Бироқ, ишларнинг аҳволини ўрганиб, коллективнинг иши билан танишиб, «Аҳолига медицина хизматини қайта қуришга раҳбарлик соҳасида 31-поликлиника партия ташкилотининг ишидаги жиддий камчиликлар тўғрисида»ги масалани кўриб чиқиш ҳақида қарор қабул қилдик. Бу сўзларни шунчаки алмаштириш эмас: назаримда, анча конкрет, кескин, принципиал гаплашиб олинди.

Райком бюросига масалаларни тайёрлашдаги ўзгартишларнинг яна бир натижаси шуки, планларни қайта кўриб чиқдик, фақат энг муҳимларинигина қолдирадиган бўлдик. Бошқа масалалар иш тартибида ҳал этилмоқда ва кўриб чиқилмоқда. Бу нарса қабул қилинаётган қарорлар миқдорини бир ярим баравар камайтириш имконини берди. Шунингдек, бошланғич партия ташкилотларига юборилган ҳужжатлар сони қарийб 2 баравар қисқарди.

Райкомдагилар қоғозлар билан камроқ шуғулланадиган бўлиб қолдилар, аммо коммунистларнинг партия комитетлари, райком иши тўғрисидаги хабардорлиги ошди. Партия ташкилотларини ўз ишидаги ошкораликни кенгайтиришга йўналтириб шунга эришдик. «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси, трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармаси партия ташкилотларида ана шу йўналишдаги биринчи реал қадамлар қўйилди. Бу ташкилотларда деворий газеталарда «Ишонч», «Сизнинг фикрингиз» каби бўлимлар очилган, кўп нусхали газеталарда меҳнаткашлар, коммунистлар айтган таклифлар юзасидан кўрилган чора-тадбирлар хабар қилиб турилади. Кўп нусхали газеталар орқали коммунистлар ва партиясизларга район партия комитетининг, район Совети ижроия комитетининг, жамоат ташкилотларининг иши тўғрисида кўпроқ хабар бериладиган бўлиб қолди. Корхоналарда, ташкилотларда, истиқомат жойларида меҳнатчилар билан учрашувлар эндиликда тез-тез ўтказилиб турилмоқда. Микрорайонларда ва маҳаллаларда аҳолининг йиғинлари ўтказиляпти, уларда талайгина масалалар ҳал қилиняпти.

Янгича иш шакллари райком ишидаги расмиятчиликни аста-секин бартараф этиш имконини бермоқда. Яна бир мисол келтиришим мумкин. Авваллари райком пленумлари бир қолипда ўтар эди: доклад қилинар, музокараларда ўнтагача нутқ сўзланар, қарор қабул қилинарди, райкомнинг кўпчилик аъзолари пленумларда шунчаки вақтини ўтказишиб, райком аппарати ходимлари тайёрлаган қарорлар учун овоз беришарди, холос. Эндиликда пленумлар ҳаддан ташқари регламентларсиз, сўзга чиқувчиларнинг олдиндан тайёрлаб қўйилган рўйхатларисиз ва нутқларга «тузатишларсиз» жонли ўтмоқда. Ўзи тўғрисида ҳисоботлар бериш, сафсатабозлик камайди. Сайлаб қўйиладиган органнинг кўпчилик аъзолари райкомнинг бўлиб ўтган пленумларида ўз фикрини билдириш имкониятидан фойдаландилар. Райком аъзолари пленумларга ҳозирлик кўришга, масалани жойларда ўрганишга, қарорларни ишлаб чиқишга жалб этила бошланди. Райком аъзолари меҳнат коллективларида пленумга тезислар муҳокамасини уюштирадилар, ана шу тезислар кўп нусхали газеталарда барвақт эълон қилинади. Техникавий воситалар ҳам, жумладан районнинг ҳаёти, кун тартибига қўйилган масала юзасидан ишларнинг аҳволи тўғрисида муаммовий видеосюжетлар пленумларнинг ўтказилишини ранг-баранг қилди. Алоқа министрлиги билан «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишига бағишлаб сайёр пленумлар ўтказилди ва бу пленумларда ана шу партия ташкилотларининг активлари қатнашдилар, бу эса самарадорликни ошириш имконини берди.

Кадрлар билан ишлашда ҳам ўзгаришлар рўй берди. Нимасини ҳам яширардик, авваллари бу иш билан асосан кабинетларда, «тор доирада» шуғулланишарди. Эндиликда бу борада ҳам райком кўпчилик коммунистларнинг, партия ташкилотларининг фикрига таянмоқда. Масалан, турли бўғинлардаги 317 раҳбар, шу жумладан «Узагромежколхозпроект» директори М. Дўсматов, 147-мактаб директори Г. Жуковская, 9-мактаб директори Н. Мамутова, Ўрта Осиё медицина-педиатрия институтининг ректори А. Сулаймонов, Тошкент автомобиль йўллари институтининг проректори А. Багдасаров конкурс асосида сайландилар. Коммунист раҳбарларининг район партия комитети пленумларида, бюроларида, бошланғич партия ташкилотларида ҳисобот бериб туришлари кенг оммалашди. Бунда 1,5 мингдан зиёд коммунистнинг, шу жумладан корхона ва ташкилотлар раҳбарларидан 98 кишининг ҳисоботлари тингланди. Топширилган соҳадаги ишларнинг камчиликлари учун КПСС аъзоларидан 250 кишига жазо берилди. Ҳисоботлардан сўнг кўпгина участкаларда ишлар сезиларли равишда яхшиланди. Масалан, «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси, Тошкент трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармаси, тамаки ва кондитер фабрикалари коллективларининг фаолиятида ижобий силжишлар рўй берди.

Булар кейинги йилларда доимий бўлиб қолган янги иш шаклларининг баъзилари холос. Булар эса муайян натижа бераяпти, албатта. Ўн биринчи беш йилликка нисбатан корхоналар, ташкилотларнинг ишлаб чиқариш кўрсаткичлари, фаолияти яхшиланганлигини кўрсатувчи кўпдан-кўп мисолларни келтириш мумкин. Аммо район партия ташкилоти, район партия комитети муайян силжишларни қайд этиш билан бирга уларнинг фаолиятини қайта қуриш давр талаб этаётганига нисбатан секинроқ содир бўлаётганлигини англайдилар. Экономикада, социал соҳада ижобий ўзгаришларнинг талайгина фактларини келтириш мумкин экан, бу ҳолда бизнинг камчиликларимиздан далолат берувчи фактларни ҳам келтириш керак. Ундай фактлар эса ижобий фактлардан кам эмас. Уларнинг асосий сабаби нимада?

Энг муҳими биз ҳали барча коммунистларнинг, сайлаб қўйиладиган органлар аъзоларининг, жамоат ташкилотларининг қайта қуришда фаол ва актив иштирок этишларига эришганимиз йўқ.

Район партия комитетига аъзо бўлган 84 кишидан фақат 37 нафари пленумларнинг қарорларини ишлаб чиқишда бевосита қатнашган. Биз сайлаб қўйилган активларга ҳали етарлича эътибор бермаяпмиз. Ишларни ташкил этиш борасидаги юмушларнинг катта қисми ҳамон райком аъзолари зиммасига эмас, балки аппарат зиммасига тушмоқда. Бунинг устига райком секретарлари, бошқа ходимлари раҳбарликнинг ўзбошимчалик ва маъмуриятчилик усулларидан ҳали батамом халос бўла олганлари йўқ, бир қанча ҳолларда масалаларни партия ташкилотлари орқали эмас, балки раҳбарлар, мутахассислар орқали ҳал қилишга интилмоқдалар. Райком бошланғич партия ташкилотларининг ишини муайян даражада активлаштириб, уларнинг сайлаб қўйиладиган органлари ролини оширишга ҳали эришгани йўқ. Бошланғич партия ташкилотларига ўз ишини планлаштиришда, партияга қабул қилиш учун номзодларни танлашда, бошқа баъзи масалаларни ҳал этишда кўпроқ мустақиллик берилган. Лекин шу билан бирга баъзида партия йиғилишлари кун тартибининг сиёсий йўналишини таъминлашга, номзодларни тўғри танлаб олишга таъсир ҳам сусайтириб қўйилди.

Хўш, бу нимага олиб келади? Битта мисол келтираман. «Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг партия комитети ўтган йили асосий касбда бўлмаган ишчилар ҳисобидангина партияга қабул қилди, ваҳоланки, худди шу ерда 50 нафарга яқин партиясиз бригадир меҳнат қилади.

Район партия ташкилотларининг, район партия комитетининг ишидаги мана шу ва бошқа камчиликлар бизга яхши маълум. XXXIV район партия конференциясида биз шулар ҳақида гапирдик. Аммо, ҳозир фаол ҳаракат қилиш, яхши қарорларни аниқ-равшан амалий ишларга айлантириш ниҳоятда муҳимдир. М. С. Горбачев апрель Пленумида яхши гапириб ўтган кишиларнинг аҳволига тушиб қолмаслик учун мумкин қадар кўпроқ куч-ғайрат сарфлаш керак: «Бизда баъзи партия комитетлари шундай командирнинг аҳволига тушиб қолишадики, бу командирнинг полки ёки дивизияси ҳужумга ўтган бўлсада, у эса ҳамон окопидан чиқа олмайди, унга сирғалиб тушиб кетаверади, таянч нуқтасини топа олмайди...».

М. УМАРОВА,
Киров район партия комитетининг биринчи секретари.

Илгариги мавзуга қайтамиз

Шу ҳам ётоқхонами?

«Тошкент оқшоми» редакцияси ва Сергели район ички ишлар бўлимининг қўшма рейди

⊙ Корхона ётоқхонаси — ҳали квартира олишга улгурмаган, сменадан чиқиб мириқиб дам оладиган ишчилар маскани. У ер овқатланиш, маданий дам олиш, хуллас, ишчи учун ниманики зарур бўлса ҳамма нарса муҳайё этилган жой бўлмоғи керак. Аммо...

Газетамизнинг шу йил 4 август сонида «Чақирилмаган «меҳмон»лар» сарлавҳали мақола эълон қилиниб, унда Тошкент тўқимачилик комбинатининг 21-ётоқхонасида бу борадаги камчилик ва тартибсизликлар кўрсатиб ўтилган эди. Биз ётоқхона аҳволи билан тўлиқ танишиш мақсадида яна у ерда бўлдик.

Ётоқхона 2-Сергели даҳасида жойлашган. Сиртидан туппа-тузук бинога ўхшайди. 4 қаватли ётоқхонанинг атрофи дарахтзор. Ичкарига кирамиз. Эшик қоровули бепарво чой ичиб ўтирибди. Ичкарига ким киряпти, ким чиқяпти иши йўқ. Ўзини хўжалик ишлари бўйича омборчи деб таништирган Л. Ю. Ахмадуллина муддаомизни эшитиб:

— Ётоқхонамиз 400 кишига мўлжалланган. Асосан бўйдоқ йигитлар истиқомат қилади,— деди.

Хоналарни айландик. Биринчи қаватдаги 16-хонада комбинат ишчиси Э. Забайкалов бизнинг ташрифимиздан жуда ўнғайсизланиб қолди. Чунки у хонада курси етишмаганидан челакнинг устида ўтирарди.

— Мебель етишмайди, комендантга бир неча марта айтдик, натижа бўлмаяпти,— деди ҳижолатдан.

Ошхонага кириб қотиб қолдик. Учта электр ўчоққа мўлжалланган хонада битта плита турарди. Плитанинг учта ўчоғидан биттаси аранг ишлаяпти. Сув кранларининг ярми яроқсиз аҳволда. Ошхона бу яқинда супурги кўрмаган. Демак, 100 кишига битта ўчоқ!

Иккинчи қаватдаги ошхона эса ўғри урган уйдек шип-шийдам, ҳеч нарса йўқ, хона қуп-қуруқ.

45-хонада меҳмондорчиликнинг устидан чиқдик. Икки кишига мўлжалланган жойда 6 киши гурунглашиб ўтиришибди. Улардан бири кино техникумнинг абитуриенти Ш. Юнусов беруxсат ётоқхонага кириб олгани учун илгари огоҳлантирилган экан. Ҳозир ҳам енгил кийимда бемалол ёнбошлаб ётарди. Қолганлар ҳам меҳмон экан.

— Меҳмонлар учун алоҳида хона ажратилган бўлиши керак. Сизларда ҳам шундай эмасми?

Бу саволимизга Л. Ю. Аҳмадуллина жавоб беролмади.

118-хонага эса намунали деган ном берилибди. Бироқ эшикнинг рахи кўчиб кетган, каттиқроқ ёпишга қўрқасиз. Хона деворининг ҳамма ёғи сурат, йўлакдаги лампочка куйган, қизиқ, нимаси намунали экан?!

29-хонада яшайдиган М. Ҳусайинов бегона қизларни олиб келгани учун аввал огоҳлантирилган экан. Бироқ ҳамшира Мамараҳимова ҳамон шу хонада яшаяпти.

— Биз никоҳдан ўтган оилаларнинг бирга яшашларига рухсат берамиз,— деди Л. Ю. Ахмадуллина.

— Нима учун бегона қизларнинг ётоқхонага киришига рухсат беряпсиз?

— Улар бир-бирларини севишади, яқинда никоҳдан ўтишади,— деди ўзини оқламоқчи бўлиб омборчи.

Қонун-қоидага биноан рўйхатда йўқ, прописка этилмаган бирорта киши ҳам ётоқхонага қўйилиши мумкин эмас. Фақат бўйдоқ йигитлар учун мўлжалланган ётоқхонага ёт қизларни киритишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. Л. Ю. Ахмадуллинага ўхшаш ётоқхона ходимлари уларнинг ёнини олиб, хас-пўшлаб, қонун-қоидани бузиб турса, қолганлардан нимани кутиш мумкин? Биз кўриб чиққан хоналарнинг деярли ҳаммасида бир-иккитадан бегона киши яшаркан.

Санитария-гигиена хоналарига эса қадам босиб бўлмасди. Л. Ю. Ахмадуллина оғзини кўпиртириб мақтаган душхонага бордик. Қандайдир қўланса ҳид анқиб турган қоронғи хона поли сув билан тўлган. 8 та жўмракдан атиги биттаси ишларкан. Кечадан бери иссиқ сув йўқ экан.

— 400 кишига битта душ камлик қилмайдими?

— Навбат билан ювинишади. Гоҳида кир ҳам ювишади,— деди бамайлихотир.

77-хонага кирганимизда ҳам ишчи М. Ҳамроев иссиқ сув йўқлигидан шикоят қилди.

Ётоқхонани ораста тутиш ундан фойдаланувчиларга ҳам боғлиқ. 110-хонада яшайдиган Қ. Умаров ўрин қачон солинганини ўзи ҳам билмайди. Эрталаб туриб йиғиштириб қўйиш хаёлига ҳам келган эмас. Хуллас қайси хонага кирсак, бир ҳангома. Оёқ кийим бир ёқда, қовун-тарвуз пўчоғи солинган идишлар бир ёқда. Баъзи хоналарда деворлар полдан шифтгача расм билан банд. Улар дуч келган жойга ёпиштириб қўйилган. Қисқаси дид билан безатилган хонани тополмадик. Бу ерда «Қизил бурчак»ни ҳам, ҳатто ишчилар тўпланишиб телевизор кўриши мумкин бўлган жойни ҳам кўрмадик.

Ҳамма ҳангома 23-ётоқхонада экан. 5-Қўйлиқ даҳасида жойлашган бу бино четдан қараганда чала қолган қурилиш объектига ўхшайди. Район ички ишлар бўлими ўтган йил декабрь ойида ётоқхонада текшириш ўтказганди. У пайтда 30 оила истиқомат қилиб, бирортаси пропискада йўқ эди. Ҳозир эса 80 тага етибди. Яна ҳанузгача ҳеч бир оила район паспорт бўлинмаси томонидан қайд этилмаган. Шунча оила нега пропискасиз деб сўрарсиз? Қисқача тушунтириб ўтайлик. Бу бино асли 59-ўрта ҳунар-техника билим юртининг ётоқхонаси бўлган экан. Кейин у тўқимачилик комбинатига берилган. Хоналари асосан кам сонли оилаларга мўлжалланган бу ётоқхона район санитария-эпидемиология станцияси, ёнғинга қарши кураш ва электр тармоқлари идораси томонидан текширилиб, бино кам сонли оилалар яшаши учун мутлақо яроқсиз деб топилган ва уларнинг яшаши учун рухсат этилмаган бўлишига қарамай ишчилар оилалари истиқомат қилишаётгани қизиқ! Ахир, ички ишлар бўлими ётоқхонада яшаётганларни пропискадан ўтказмаганку?!

Ҳозир ётоқхонанинг карвонсаройдан фарқи йўқ. Одатда, қоровул учун махсус жой ажратилиб, келиб-кетаётганларни назорат қилади. Бу бинога эса 4 томондан кириб-чиқиш мумкин!

Ётоқхоналарни айланганимизда ишчиларнинг ҳасратидан чанг чиқди. Комбинат ишчиси М. Эгамназаровлар оиласи билан суҳбатлашганимизда улар куюниб шундай дейишди:

— Хоналарни ўзимиз ремонт қилдик. Кўчиб келганимизда оддий сантехник жиҳозлар ҳам йўқ эди, пулимизга сотиб олдик.

Бу сўзни биз ташриф буюрган ўндан ортиқ хонада эшитдик. Оилалар яшашларига қулай бўлиши учун ўз ёнларидан сарфлаб анча ишларни қилишган. Ўғринча яшаётган бинонинг камчилик ва нуқсонлари талайгина. Биринчидан, у оилалар учун мослаб қурилмаган, ҳозирги аҳволи эса мутлақо талабга жавоб бермайди. Айниқса, ёнғин хавфсизлиги қоидасига риоя этилмаган. Ҳозирги яшаб турган оилаларнинг ҳар бирида камида иккита-учтадан электр асбоби, баъзиларида қўлбола плиталар бор. Мавжуд электр симлари бу даражадаги кучланишга дош беради, ёнғин чиқмайди деб ким кафолат беради?!

Район ички ишлар бўлими комбинат маъмуриятига бу нуқсонлар ҳақида хатлар юборган. Бироқ шу чоққача маъмурият томонидан деярли ҳеч қандай чора кўрилмаган.

Комбинат раҳбарлари ишчи кучи камлигидан нолишгани-нолишган. Ҳозирги кунда ҳам мингдан ортиқ ишчи бўлса бемалол иш жойи топилади. Аммо бир амаллаб кун кўрса бўладиган ётоқхоналарда яшаб, ишлаш ҳозирги замон ишчисига маъқул келавермайди, албатта. Ишлашга, яшашга қулай шарт-шароит яратиб, ҳар томонлама талабга жавоб берадиган ётоқхона ҳақида жиддий ўйлаш зарур! Ишчиларнинг талаблари шу.

В. КНЯЗКИН,
Сергели район ички ишлар бўлимининг жамоат тартибини сақлаш бўлинмаси бошлиғининг ўринбосари, милиция майори.

Н. АБДУРАҲМОНОВА,
шу бўлинманинг катта инспектори, милиция катта лейтенанти.

С. ШАМСИДДИНОВ.
«Тошкент оқшоми» мухбири.

«Тошкент оқшоми»га жавоб берадилар

«Қаерда хордиқ чиқарамиз?»

«Тошкент оқшоми» газетасининг шу йил 11 июль сонида ана шу сарлавҳа остида танқидий мақола босилган эди. Унда «Қорақамиш 1/4» массивида атроф-муҳит яхши муҳофаза этилмаётганлиги, бу ерда тўқимачилик комбинатининг 3-филиалидан чиқаётган чанг, 27-пойабзал магазинидан чиқарилиб ташланаётган ахлатлар кўчада тугул, одамлар истиқомат қилаётган уйларда ҳам кишиларга ёмон таъсир қилаётгани, дам олишга халақит бераётгани ва бошқа камчиликлар тилга олинган эди.

Ана шу мақола юзасидан Собир Раҳимов район Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари Ш. Н. Шомансуров имзоси билан қуйидаги мазмунда жавоб хати олинди:

— «Собир Раҳимов район Совети ижроия комитети «Қаерда хордиқ чиқарамиз»? мақоласини муҳокама қилди. Унда келтирилган фактлар тасдиқланди.

Канал бўйида жойлашган барча ташкилотларнинг вакиллари маъмурий комиссия йиғилишига таклиф этилдилар. Бу йиғилишда Қорақамиш канали соҳилларини ифлос қилган ташкилотларнинг раҳбарлари жавобгарликка тортилиши ҳақида огоҳлантирилди. Ҳозирги вақтда эса канал қирғоқлари тартибга келтирилди. Ахлатни ёқиб юбориш масаласида эса «Ташобувьторг»нинг 27-магазини ва тўқув фабрикаси раҳбарлари огоҳлантирилдилар».

«Савлатга қўйилган»

«Тошкент оқшоми» газетасининг шу йил 14 июль сонида ана шу сарлавҳа остида танқидий мақола босилиб, унда 48, 56-автобусларнинг ҳаракат қатнови бир маромда бўлмаётгани, баъзан бекатларни эълон қилмасдан, тўхтамасдан ўтиб кетиш ҳоллари ва бошқа нуқсонлар тилга олинган эди. Бу танқидий мақолага Тошкент шаҳар йўловчилар ташиш автотранспорт ишлаб чиқариш бирлашмаси бошлиғининг ўринбосари вазифасини бажарувчи Н. С. Шаропов имзоси билан жавоб хати олинди. Унда жумладан шундай дейилади:

— «Савлатга қўйилган» танқидий мақоласи «Ташгорпасстранс»нинг 2 ва 3-автобус парклари раҳбарлари иштирокида кўриб чиқилди. 48 ва 56-маршрутлардаги автобуслар ишидаги нуқсонлар муҳокама этилди. Ҳақиқатан ҳам мақолада айтиб ўтилганидек мазкур автопарклар томонидан шу маршрутларда кечки ва тунги вақтларда автобусларни планда кўрсатилган миқдорда йўлга чиқариш таъминланмаган.

Буни муайян даражада шу билан изоҳлаш мумкинки, июнь-июль ойларида ҳаракат интерваллари бирмунча узайди, бунинг сабаби автобуслар болаларни пионерлар лагерларига жўнатиш учун ажратилган эди. Шу сабабли баъзи кунлари автобуслар камайди. Шунингдек, бутун кун мобайнида маршрутлар соатлар бўйича планда кўзда тутилганидек автобуслар билан етарли таъминланмади. Оқибатда ҳаракат мунтазамлиги издан чиқди.

Ҳозирги вақтда эса ҳайдовчилар етишмаяпти. Натижада автобус паркларида яна маршрутларга етарли миқдорда автобус чиқаришда жиддий қийинчиликлар юзага келмоқда.

Бу масалаларни ҳал этиш учун чора-тадбирлар кўрилмоқда. Масалан, ҳайдовчиларнинг малакасини ошириш, уларга маршрутларда автобус ҳайдашга имкон берадиган қўшимча қайта тайёрлаш курслари очилди. Бундан ташқари ҳайдовчиларни тайёрлаш бўйича 6 ойлик курслар ҳам очилди.

Йўл-диспетчерлик хизмати ходимлари билан кенгаш ўтказилди. Бунда ҳайдовчиларнинг йўлларда қандай ишлаётганликларини қатъий назорат қилиб боришга эътиборни қаратиш зарурлиги ҳақида кўрсатмалар берилди».

⊙

Шифокорлар шаҳарчасида замонавий, барча қулайликларга эга бўлган 34-поликлиника ҳамшаҳарларимиз хизматига топширилди. Беш қаватдан иборат бўлган бу янги даволаш масканида замонавий жиҳозлар ўрнатилган.

Х. Мирзакаримов сурати.

⊙

«Оқшом» учун ёзилган

Чўл лолалари

(Ҳикоя)

Бу ҳудудсиз чўлда эрта баҳорда гул очиб, ўн-ўн беш кунда қовжираб қоладиган оч-сариқ рангдаги лолалар, ўн саккиз, ўн тўққиз ёшли довкур аскар болалар, уларнинг ўзларидан сал каттароқ командирлари ва гугурт қутисидай тизилган казармалардан бўлак ҳеч нарса йўқ эди. Аскар йигитчалар ҳар гал ҳаммомга киришганида тўқ яшил рангдаги ич кийимларини олишдан бош тортишар ва старшина ҳар қанча жиғибийрон бўлмасин, тўқ яшил трусилар асосан энди хизматни бошлаган «болакай»ларга қоларди.

Аскарлар бўш вақтларида китоб ўқишар, спорт билан шуғулланишар, мактуб ёзишар, «гражданка»даги турли воқеа-ҳодисаларни эслаб, хизматдан кейинги ишлар режаларини тузишарди.

Кўпчилик аскарлар учун, айниқса, хизмат охирлаётган кезларда хат ёзиш жуда машаққатли машғулот ҳисобланар, лекин почтальон мактуб улашаётганда юраги орзиқмайдиганлар жуда кам топиларди. Казармадаги «ён қўшним» Тоҳир исмли йигит уйидан, хотинидан деярли ҳар куни хат олар, уларни баланд овоз билан ўқир ва ротадаги биз бўйдоқлар бу мактубларни жон қулоғимиз билан тинглардик.

Бу мактубларнинг ҳаммаси бир хил бошланиб, бир хил тугалланарди. «Ул ...да гулдай очилиб, булбулдай сайраб юрган севгилим Тоҳиржонга... Ушбу мактуб орқали етиб маълум ва равшан бўлсинким, биз ҳаммамиз соғ-саломатмиз ва сизнинг ҳам соғлиғингизни табиатнинг энг нозик жойидан тилаб турмоқдамиз...»

Тоҳир биздан бир неча ёш катта бўлиб, ҳарбий хизматга чақирилиш арафасида уйланганди. Биз уни ҳурмат қилардик, лекин Тоҳир бирор ҳафта хотинидан мактуб олмай қолса, калака қилишдан ҳам тоймасдик.

Тоҳирнинг «овозли мактублар»дан бўлак вазифаси ҳам бор эди: у ротанинг «телепати» ҳисобланар, кўп воқеаларни олдиндан башорат қиларди. Бу қобилияти, айниқса, киносеансларда қўл келарди.

Кино бошланиши биланоқ, орадан беш-олти дақиқа ўтгач, Тоҳир фильмнинг сюжетини бизга қисқача айтиб берар ва ўзи казармага кетиб қоларди. Фильм тугагач, казармага қайтиб ҳаммамиз Тоҳирни ўраб олардик. Чунки, аксарият ҳолларда сюжет айнан у айтгандек бўлиб чиқарди. Армиягача бутун умри чўлда кечган бу чўпон йигит янги фильмлар тўғрисида «башорат» қилиши бизни ғоят ажаблантирар эди.

Орадан кўп йиллар ўтгач, бу кинематограф айби эканлигини, айрим бир қолипдаги, саёз фильмлар тўғрисида башорат қилиш биздан тажрибалироқ Тоҳир учун унчалик қийин бўлмаганини англаб етдик.

Почтальон ҳар куни даста-даста хат олиб келар, Тоҳирнинг «овозли мактублари» давом этар, мен эсам, мана 7 ойдирки, Муаттардан хат олмай, ўз ёғимга ўзим қоврилардим. Қорачадан келган, чорпаҳил, камсуқумгина ҳамюртим Самад эса ҳар кеча уйқу олдидан «Эртага албатта ундан хат оласан» дея мени юпатиб, алдаб келарди.

Кўнглим бироз ёришиб, уйқуга кетардим.

Кунлар шу зайлда ўтар, лекин мактубдан дарак йўқ эди.

⊙

Чексиз қум уммонида жойлашган, номи фақат рақам билан юритиладиган бир манзилдан кечга томон ҳориб-толиб қайтдик. Газниқоб, автомат ва бошқа лаш-лушларни саранжомлаб, почта келган-келмагани билан қизиқдим.

— Почта келди. Сенга хат бор, Самад олди,— деди рота бўйича навбатчи.

Чунки, ўзини сал-пал ҳурмат қиладиган навбатчи кимга хат борлигини билиши керак. Бу ҳеч қаерда ёзилмаган қоида.

Довдираб қолдим, наҳотки, хат ундан бўлса? Жонсарак бўлиб, қоқилиб-туртиниб, Самадни изладим. Самад, бугун ҳеч қаерда кўринмасди. Маъюсланиб табуреткага чўкдим: «Хат кимдан бўлдийкин?» Бу савол миямда дақиқа сайин такрорланар, Муаттарнинг жилмайиб турган чеҳраси кўз олдимдан кетмасди.

— Р-р-о-о-та, кечки овқатга!— жарангдор команда янгради, — ҳамма вақт кайфиятни кўтариб юборадиган бу товуш ҳам менга таъсир этмасди.

«Наҳот, Муаттардан хат келган бўлса...»

Кимдир елкамга қўл ташлади. Қаршимда Самад жилмайиб турарди.

— Бугун ҳафтанинг қайси куни?— деди у табассумга ярашмаган синиқ бир товуш билан.

— Сешанба,— дедим бурнимни ушлаб кўриб. Самад конверт қирраси билан бурнимга уч маротаба тарсиллатиб туширди-да, мактубни қўлимга тутқазди.

— Чўнтагингга яшириб қўй, сафга кечикмайлик, бу Яшчук (старшина) деганинг навбатдан ташқари наряд эълон қилишдан ҳам тоймайди, тонггача пол ювишга эса ҳеч тоқатим йўқ.

Тез югуриб ташқарига чиқдик, биздан бўлак ҳамма сафга тизилганди. Старшина бир ўқрайиб қўйди-ю, ҳар қалай жазоламади.

Кечки овқат ҳаммамиз яхши кўрадиган пиёздоғли, сергўшт бўтқа эди. Лекин чўнтагимни, йўқ-йўқ, чўнтакни эмас, юракни ёндириб турган мактуб бир ёқда қолиб, томоқдан овқат ўтармиди...

Бу мактуб... Орадан қанча йиллар ўтди, мактуб муаллифи билан бирга ширин-шакар ўғил-қизлар бешигини тебратдик, лекин ҳамон ўша мактубни, ўша пайтдаги ҳолатимни тасвирлашга ожизман.

Бу хат Тоҳир ўқиб эшиттирадиган «овозли мактуб»ларга сира ўхшамас, гул ва булбул сўзлари кўринмас «алдамчи», «бевафо» сўзлари қалаштириб ташланган, мен эсам кимга, қачон бевафолик қилганимни билмай ҳайрон эдим.

Муаллиф ёзишмамиздаги етти ойлик узилиш сабабини менга тўнкар, гўёки бошқа қизга ҳам мактуб ёзар эмишман. Тавба, бу қизлар эрга тегиб улгурмай рашк қилишни қаердан ўрганишар экан?! Яна у киши (муаллиф) менинг шунақалигимни билганларида... Хуллас, гиналарнинг чеки йўқ. Фақат, бу мактубда мени бахтиёр қиладиган биргина жумла бор эди. Яъни, у киши ҳар қанча бевафо бўлсам-да мени аввалгидан ҳам ортиқроқ яхши кўрар эмишлар ва ҳоказо...

Ташқарида шамол увиллаган шу куз кечасида мен бахтиёр эдим, бахтдан сархуш эдим ва лекин худди шу кеча энг яқин дўстимнинг юраги аламдан тилка-пора бўлаётганини билмасдим.

Уйқу олдидан Самад олдимга келди. У ниҳоятда ғамгин эди. Индамай, қўлимга яна бир мактуб тутқазди.

«Самад ака, агар кечиролсангиз мени кечиринг... Тўйга розилик бердим, бошқа иложим йўқ...»

Хатнинг давомини ўқиёлмадим, бир неча соат давомида юз берган бунчалар бахт ва бахтсизликка юрагим дош беролмади, кўзларимдан ёш чиқиб кетди.

Самад, мени юпатиб юрган, ўзи юпанчга зор дўстим Самад «уф» тортди. Сўнг менга ўшқирди:

— Аҳмоқ, эркак киши ҳам йиғлайдими?

Мен жим бўлдим, Самадни юпатолмаганимдан ўкиндим. У яна сўз бошлади:

— Мен бир тўпори одамман, уйга қайтгач ё тракторчилик қиламан, ёки чўлга, геологлар ёнига кетаман. Лекин сен шоиртабиатсан, университетда ўқияпсан. Хиёнат ҳақида, мунофиқлик ҳақида бирор нарса ёзарсан, эҳтимол. Шунинг учун бу кечаги ҳолатимизни унутмаслигингни илтимос қиламан.

Бир неча дақиқа жим қолдик. Казармада тунги кўкиш чироқ хира нур сочар, кун бўйи хизмат чарчатган 19 яшар дўстларимиз хуррак отишарди. Шу тун биз мижжа қоқмадик, лекин деярли гаплашмадик ҳам. Гап-сўзсиз ҳаммаси аён эди: биз ҳаётда биринчи марта хиёнат билан рўбарў бўлгандик. Ўзимизни қандай тутишни билмасдик.

⊙

Биз улғайдик, ҳар ким ўз йўлини топиб кетди. Самаднинг қалб яраси ҳам битиб кетгандир, эҳтимол. Лекин мен дўстимнинг юрагини қон қилган ўша куз тунини сира унутолмайман. Чўлнинг жазирама қуёшида қовжираб қолган мурғаккина очсариқ лолалар ёдимга тушади, ҳамқишлоғимиз Фармон бобонинг қайсидир гурунгда айтган гапларини эслайман:

— Бировга хиёнат қилманг, хиёнатдан ҳазар қилинг, болаларим. Хиёнат бу шундай қабоҳатки, у инсон юрагидаги муҳаббатни, ишончни ёндиради, қовжиратади...

Юрагим сиқилиб, айвонга чиқаман...

...Юзимга майин, намчил шамол урилади, енгил тортаман.

Жўра ФОЗИЛОВ.

БАХТЛИ БОЛАЛИК...

Х. Мирзакаримов сурати.

Ихчам тақриз

«Дориломон кунлар»

Шавкат Туробга очиқ хат

Сенинг илк шеърнинг «Йўлга чиқдим» газета саҳифасида босилганига роппа-роса 25 йил бўлди. Ўша шеъринг билан охирги китобинг «Дориломон кунлар» ўртасидаги йиллар сенинг камолотинг, ижодий ўсувингни белгилайди. Бугун шеърларингни яна бир карра ўқиб чиқиб, ўз йўлингни топганингдан, ўз услубинг, ўз овозингга эга бўлганингдан қувончларга тўлдим.

Тўғри, «Тасаввур», «Таассурот» тўпламларингни ҳам ўқиганимда қанчалар суюнганимни айтмасам ҳам бўлади.

«Дориломон кунлар»нинг ҳар бир бўлимини ўқиб бўлганимдан сўнг, бир олам хаёлга чўмдим. «Болаликнинг армонли қўшиқлари» туркумининг аввалги номи «Оқ тулпор» эди. Лекин унинг номини ўзгартириб жуда тўғри қилибсан: туркумдан кўзда тутилган мақсад ойдинлашибди.

Туркумни ўқияпману болалигимиз кўз ўнгимда гавдалана бошлади: сувлари зилол Ҳасанбой ариғи, бепоён далалар, қадрдон Киров номли мактабимиз, дастлабки ёзилган шеърлар. Бунинг учун сенга раҳмат. Туркум бизга шундай яхши ҳаётни бериб кетган шаҳид оталаримиз хотирасига муносиб ёдгорлик бўлибди.

Иккинчи бўлим «Сўз айтиш бахти»дан жой олган шеърларингни ўқиган ҳар бир ўқувчи сенинг дунё ҳақидаги хаёлларингга беихтиёр ошно бўлади. Бўлмасам-чи! Дунё дунё бўлибдики назм аҳлига тилсим бўлиб кўринади. Шунинг учун бўлса керак «Дориломон кунларимни қўмсаб ёнаман» сатрингни дард билан, ташналик билан қабул қилдим. «Сўз хусусида сўз», «Оила», «Соғиниш», «Мулоқот», «Кузги паллалар» каби шеърларингдаги ташвишлар худди менинг тилимдан, дилимдан баён қилингандек туюлди. Бир мен эмас, ўзга шеърият шайдолари ҳам шундай ўйласа не ажаб.

Менга айниқса, мангу мавзу — Муҳаббат ҳақидаги қўшиқларинг жуда манзур бўлди. Уларни «Бу кўнгилдир бу кўнгил» номи билан алоҳида туркумга жамлаганинг жуда маъқул иш бўлибди. Юракларни ўртовчи туйғуларни қоғозга ўша ўртаниш, ўша олов, ўтли туғён билан назмга битибсан. Шеърларинг ҳамиша қуюқ севги бобидаги суюк сатрлар бўлибди. «Шарифахон марсияси», «Эътироф», «Мен кетдим», «Битта қайрил орқага» каби шеърларингдаги туйғулар ҳар бир ошиқ юракни ўрташи табиий.

Мансур шеърларинг ҳам ўзига хос жозиба касб этган. Рости «Кийим жавони ҳақида қўшиқ», «Имкон ҳақида қўшиқ» каби сочмалар шунчалар дилбарки, сочмалигига ишонмайди киши.

Лекин бир нарса мени сал ранжитди. «Дориломон кунлар» тўплами фақат янги шеърлардан иборат бўлишини хоҳлардим. Бу сенинг кам ёзишингга ишоралигини сезаётган бўлсанг керак. Лекин ўзимга тасалли бераман: классик рус адиби айтганидек «Кечириб бўлмайдиган даражада кўп ёзгандан, кечириб бўлмайдиган даражада кам ёзган ҳам яхши».

Тўпламингни ўқиб чиқиб шундай хулосага келдим: сенинг ижодинг авжи шира палласига кирибди. Сенинг дориломон кунларинг, яъни тўлиб-тошиб ёзадиган онларинг келибди. Мен бу дамларни ҳар лаҳза кўришни истардим.

«Дориломон кунлар» муборак, дўстим!

Темур УБАЙДУЛЛО

Ижод ҳавасми? Йўқ, машаққат!

(ҲАВАСКОРЛАРНИНГ ҲИКОЯЛАРИНИ ЎҚИБ)

Ёзувчиларнинг ҳамма ерда ҳурматини жойига қўядилар. Уларнинг асарларини муҳаббат билан мутолаа қиладилар. Учрашувда анвойи гуллар тақдим этадилар. Ким шундай обрў-эътиборга сазовор бўлишини ўйламайди? Қўлига қалам олган ҳар бир ҳаваскорга ана шундай орзу бегона эмаслигига аминман.

Ҳаваскор адиблар илк ҳикоялариданоқ, ижод ўзлари ҳавас қилганларидек эмас, тўлалигича меҳнат ва машаққатдан иборат эканлигини ҳис қилсалар, айни муддао бўларди.

Редакциямизга хат йўллаган ёш носирларнинг ҳикоялари жанр эътиборига кўра хилма хил, мавзу жиҳатидан рангбаранг. Уларнинг орасида ҳажвия ҳам, лирик ҳикоя ҳам, таржима ҳам, аския пайровлари ҳам бор. Айни пайтда улар бадиий томондан ҳам бир хилда эмас. Бир ҳаваскор ўзининг бутун истеъдодини сарфлаган бўлса, яна бири шунчаки ҳавасдан ёзган, холос.

Наманганлик Муҳаммад Қодирнинг «Янгича мажлис», «Акагинамнинг савлати», «Кўрасиз ким-кимни» ҳажвияларини ўқиб, унинг бу борада унча-мунча суяги қотганини ҳис қилади, киши. Муаллифнинг ютуғи нимада? У ҳар бир деталга синчковлик билан ёндошишга ҳаракат қилади. Кулгили ҳолатларни яратишда сўзга «хасис»лик қилмайди. Лекин унинг ҳажвияларидаги тил ва бадиийлик бироз оқсайди. Ваҳоланки бадиий ижодда тил масаласи ҳамиша диққат марказида бўлиб келган. Буни Фёдор Достоевскийдан тортиб Азиз Несингача, Абдулла Қодирийдан тортиб Неъмат Аминовгача эътироф этганлар.

Худди шу жиҳатдан қараганда самарқандлик Ваҳобиддин Мамадалиевнинг «Панд берди», тошкентлик Рашид Гулмоновнинг «Карлар» Раҳимжон Убайдуллаевнинг «Қалтис ҳазил», «Самбочи қиз», «Ошкора анжуман», Талъат Абдуллаевнинг «Шпаргалка», Жаҳонгир Наҳановнинг «Бехайр якшанба», «Эҳ, ёшлар, ёшлар», Комил Муҳамедовнинг «Кулгипирин», «Ўпка портлади», Қидирбой Тўлабоевнинг «Қўнғироқ», «Буқаламун», Алишер Саъдуллаевнинг «Тўтиқуш», «Кечки бадантарбия» сингари ҳажвияларини ҳам етук насрий асар сифатида баҳолаш қийин. Шу билан бирга юқорида номлари қайд этилган муаллифлар мавзуни яна ҳам яхлитлаш, йириклаштириш, ҳаётимизнинг долзарб томонларига эътибор беришга интилсалар нур устига нур бўлар эди.

Мутаржим машаққати ҳам шоир ёки адибникига қараганда кам эмас. Мутаржим ҳикояни бир тилдан иккинчи тилга ўгирар экан, дастлаб қўлёзмадаги руҳиятни, тилни, бадиийликни ўзбек тилида ҳам акс эттира билсин! Демак, у янги асар ёзган каби меҳнат қилиши, тер тўкиши керак. Афсуски, фарғоналик Муҳаммадрасул Кимсанбоев Алан Маршаллнинг «Илтифотингизни аяманг», тошкентлик Азиз Саидов Фридерик Кизелканинг «Темирчи йўқсиллик ва унинг ити камбағаллик», Жонали Шодмонов Азиз Несиннинг «Юртимизда дўхтир бўла оласизми?», Зоир Зиё Адорьян Штелланинг «Юқори мартабали меҳмон», Улуғ Саидов Герберт Франкенинг «Айқлавлар», Рустам Саидов Виктор Коклюшкиннинг «Лекция», Қидирбой Тўлабоев Саит Кенжахметовнинг «Кўнглим сезган эди», Сайфулла Латипов Михаил Зошченконинг «Номаълум дўст», Азиз Несиннинг «Ўғрилар тўдаси», Витаутас Жилинскайтенинг «Қариликни енгиш мумкин», қашқадарёлик Ўроқ Равшанов Альберт Мальтцнинг «Ер юзидаги энг бахтиёр одам», Уильям Сарояннинг «Далда», самарқандлик Бойхўроз Маматқулов Стефания Граздинскаянинг «Эговлаш» ҳикояларини ўзбекчага ағдарганда бунга бир қадар амал қилишмаган кўринади. Таржималарга қайта-қайта сайқал бериш зарур.

Ҳикоя ҳаётнинг бадиий тасвири деб кўп айтишади. Буни тажрибали, кўпни кўрган ижодкорлар йиғинларда ҳаваскор адибларнинг «қулоғига қуйишади». Биз ҳам худди шу гапни тошкентлик Тўлқин Эшбеков ва Ашрафхон Жамолованинг «Рўмол», Раҳматулла Каримовнинг «Мангуликка дахлдор», Шавкат Валиевнинг байналминал жангчи ҳақидаги, Мурод Қозиевнинг «Бахт кулсин экан», Мурод Мансуровнинг «Эринчоқ», Шомаҳмуд Шобилоловнинг «Оқибат», андижонлик Мукаррама Холматованинг «Рақслар гулдастаси» ҳикоялари ҳақида ҳам айтсак тўғри бўлади. Муаллифлар ўзлари танлаган мавзуни чуқур ёритиб беролмаганлар. Кўп ҳолларда юзаки тасвир, баён билан кифояланишган. Бу ерда ҳам бадиий тил масаласини яна бир бор эслаб ўтишимизга тўғри келади. Ҳикояларда ғашга тегувчи жумлалар, саёз тасвирлар бисёр.

Латифалар, аскиялар халқимизнинг жони. Уларда халқ закоси ҳамма вақт ўз аксини топган бўлади. Бироқ қашқадарёлик Ўроқ Равшанов тайёрлаб юборган латифалар, тошкентлик Абдулла Толипов қаламига мансуб «Математика пайрови» ўқувчиларни мутлақо қониқтирмаслиги табиий. Бухоролик Бобоқул Мансуров тожик тилидан таржима қилиб юборган хандалар ҳам бадиий мукаммал эмаски, уларни матбуотда чоп этган билан қилни қирқ ёрадиган оқшомхонларимиз завқ ололмайди. Бу гап бизга бир даста ҳажвия, ханда, бир қайнови ичида гапларни тўплаб юборган Дилшод Қўлдошевга ҳам тўла тааллуқли. Фарғоналик мактаб ўқувчиси Лола Исмоилова ўз ижодини «Корректор ён дафтаридан» бошлабди. Бу соҳада ҳам зукколик, билағонлик зарурлигини синглимизга эслатиб қўймоқчимиз.

Ижод қилишдан мақсад — ўқувчиларга маънавий озуқа бериш, ҳаётдаги ижтимоий адолатсизликлар барҳам топишида кўмаклашишдан иборат. Бу мақсадга ижод машаққатли меҳнат эканлигини англаган қалам аҳлигина эришади. Буни муаллифларимиз унутмаса бўлгани.

АДАБИЁТ ВА САНЪАТ БЎЛИМИ.

АДАБИЁТ ва САНЪАТ

Назм дафтаридан

● Ёш изланувчан қаламкаш Муҳаммаджон Шаропов 1-группа ногирони. Муҳаммаджон эндигина 16 ёшга тўлганида бошида дарднинг улкан қояси қулади. Мана, 15 йилдирки у касаллик тўшагига михланиб, яшамоқда. Муҳаммаджон 8 марта оғир операцияни бошидан кечирса-да, хасталикда йиллаб изтироб чекса-да, қўлидан қаламини қўймади: ёниқ эҳтиросли шеърлар битмоқда. Унинг қалби яшаш шавқига тўла эканлигидан далолат беради.

Бугун оқшомхонларга ҳавола этилаётган шеърлар Муҳаммаджоннинг янги машқлари.

Ташналик

Тандирдай қизиган захмат саҳроси,
Бир қатра сув — шеър ҳам кўзга тўтиё.
Аланга олмоқда қалб эҳтироси,
Мен каби ҳарсиллаб ташна бу дунё!
Қалам-ла шеърият қудуғин қазиб,

Бир томчи сув топсам, шод қувонарман.
Яна ташналикка жонни тутқазиб,
«Сув!» дея,
Сув!» дея ўртаб ёнарман.

Умр карвони

Умр тез-тез одимлаб ўтгувчи карвон,
Бир кун манзилига етгувчи карвон.
Тоғдай оғир ташвиш ортиб елкага,
Барини йўқликка элтгувчи карвон.
Ким манзилга етиб, кимдир етолмай,
Оҳ, нажотсиз ташналикда берар жон.
Нола қилар кимдир йўлда мисли най,
Бўронларда йўл тополмай саргардон.
Орзулари юз очганда чечакдай,

Узилиб, бир гулдай ногоҳ сўлмасин.
Ҳеч ким манзилига етмай ўлмасин,
Қалб жоми ҳеч дард — оғуга тўлмасин!
Ҳар ким тирикликда топсин қадрини,
Ҳар сўзини билинг дуру муқаддас.
Зар билан сўнг безасак ҳам қабрини,
У қуёшдай яна кулиб боқолмас!
Умр тез-тез одимлаб ўтгувчи карвон,
Бир кун манзилига етгувчи карвон...

Ҳаёт дарахти

Ҳаёт дарахтининг япроқларимиз,
Беқиёс биздаги ҳусну тароват.
Қайтиб келармикан бу чоғларимиз?!
Яшаш бунча завқли ва жонга роҳат!
Чанг тўзондан асраб ўз мевамизни,
Шодмиз ўзгаларга бол тутиб ҳар вақт.
Ўзнимас, ўзгани севганимиздан,
Гуркираб яшнайди барҳаёт дарахт!
Салгина шамол ҳам қўзғайди шодлик,
Сирли шивир-шивир уммони жўшар.
Қувноқ ва эркамиз, ёддир бедодлик,

Бу умр сеҳрли қўшиққа ўхшар.
Бас, эркам, берилса ҳою-ҳавасга!
Биз титраб турган бир оддий барг, холос.
Лаҳзада қоришиб кетгунча хасга,
Чанқоқ лабларимга лабларингни бос!
Фақат илтижоим: хазон фаслида
Узилсам, мен сендан олдин узилай!
Токи сен яшаб тур, бахт шу аслида,
Токи мен заволинг кўриб эзилмай!
Ҳаёт дарахтининг япроқларимиз...

Муҳаммаджон ШАРОПОВ.

Санъаткорлар ҳаётидан ҳангомалар

ЮСУФЖОН ҚИЗИҚНИНГ ТАКЛИФИ

Орада Юсуфжон қизиқ ҳақида гап қўзғолиб, улфатлардан бири:

— Юсуфжон қизиқ хўп боплададилар! — деди завқланиб кулар экан. — Хўп боплади лар, лекин...

— Нима бўлди? — билишга қизиқиб ҳовлиқиб сўради иккинчиси.

— Юсуфжон ака пастликдаги чойхонага тушган эканлар. Юсуфжон ака ўринларидан туриб ҳалиги кишига ишора қилиб айтдилар.

— Ҳой оғайнилар, ўтиришга жой йўқлигидан кўпчилик тиқ қолибсизлар. Манави кишининг оғизлари бўш қолибди, марҳамат биронталаринг келиб ўтира қолинглар!

ТЎЙЧИ ҲОФИЗНИНГ ҒАЗАБИ

Бир куни Тўйчи Ҳофизнинг ҳузурига янги ўрганган ашулачилардан бири келиб:

— Тўйчи ака, янги ашула ўргандим, шуни сизга айтиб берай, ашулачилигим сизга ёқармикан? — дебди.

Тўйчи ака уни меҳмонхонага бошлаб кириб ўтиргизгач, айтишга ундабдилар. Келган киши томоқ қириб олгач баланд овоз билан бақириб ашула айта бошлабди. Тўйчи аканинг жуда жаҳллари чиқиб кетиб, уни койиб берибдилар:

— Ҳе, бор-бор жўна, чиқ! Уйни сен катта майдон деб ўйладингми? Уйнинг ўзига мўлжаллаб айтмайсанми?

Тўпловчи: Тургунбой ҒОЙИПОВ.

Бугун «Ўзбекфильм»да

Табиатни асрашга даъват

Комил Ёрматов номли «Ўзбекфильм» киностудияси қошидаги мультфильмлар бирлашмаси Александр Файнберг сценарийси асосида «Темир дарахт» деб номланган мультфильмни суратга олиб бўлди. Унга ёш талантли режиссёр Г. Иўъмонова бошчилик қилди. Фильмда кўтарилган масалалар ҳозирги кундаги актуал воқеаларни ўз ичига олади.

Поёнсиз даҳшатли ботқоқлик. Тонгги қуёш нурларидан аста-секин шудринг йўқолиб, кичик дўнгиллар устидаги кўк замбуруғлардан бир ўсимлик ўса бошлайди.

Уларнинг пайдо бўлиши оддий эмас эди, ҳар бир ўсимлик шу ондаёқ куй чиқара бошлайди. Шу куйга жўр бўлиб бошқа дўнгиллар устидаги ўсимликлар ҳам қуёш сари чўзила бошлайди. Умумий куйга қўшилиб улар ҳаёт қасидасини куйлашади. Гуллаётган ботқоқликдан қора дўнгил кўтарилади. У пишиб ёрилгач, узун темир найза пайдо бўлиб, юқорига интилади. Унинг сунъий шохи эса дўнгил устида пайдо бўлди. Ўсаётган дарахтлар музика таъсирида тебраниб турардилар. Ҳаёт қасидаси поёнсиз ботқоқлик устида янграр эди...

Кўриниб турибдики, сценарий муаллифи ва режиссёр ўз фильмлари орқали ҳаммани табиатни ҳимоя қилишга чақиради.

М. МУҲИТДИНОВ.

СУРАТДА: «Темир дарахт» мультфильмидан лавҳа.

В. Бахтеев сурати.

Санъатнинг сеҳрли олами

Йўл бошида

Эшик тақиллади. Кейин аста очилиб жингалак соч бола мўралади.

— Мумкинми?

— Кир, ўғлим, киравер, — ширин сўзлаб кутиб олди Абдувакил ака уни, — қани бундай ўтир-чи.

Бола ийманибгина ўриндиққа чўкди.

— Қаерга келганингни биласанми?

— Тўқимачилар маданият саройига, — боланинг кўзларида адашдимми деган хавотир акс этди. — Қўшиқ айтишни яхши кўраман, акам олиб келдилар.

— Қани, овозингни эшитайлик-чи.

Бола тортинибгина ўзи билган қўшиқлардан бирини ижро этди. Унинг овозидаги тиниқликни, жажжи қалбидаги интилишни Абдувакил ака Иброҳимов англаб етди.

— Энди тўгаракка қатнайвер, — деди у, — фақат астойдил қатнаш. Бир келиб, бир кетиб юрсанг, бекорга вақт ўтказасан холос. Айтганча, исминг нима, журналга ёзиб қўяй.

— Носир Алимаҳсумов.

Носиржоннинг қутлуғ санъат даргоҳига кириб келиши шундай бошланган эди.

Носиржоннинг санъатга ихлоси баландлигини сезган отаси Ўзбекистон ССР халқ артисти Ориф Алимаҳсумов унга ўз устида жиддий иш олиб бориши кераклигини, изланиш, ўрганиш, энг муҳими тақлиддан қочиш зарурлигини қайта-қайта уқтирди.

— Халқ фидойи санъаткорни ардоқлайди, — деб такрорларди машҳур ҳофиз.

Ҳамза номидаги музика билим юртидаги таҳсил йилларида ҳам Носиржоннинг омади келди. У Ўзбекистон ССР халқ артисти, машҳур халқ бахшиси Рўзимбек Муродов устозлигида санъат сирларини ўрганди. Ниҳоят, Тошкент Давлат консерваториясида ўзбек халқ чолғу асбоблари факультетида ғижжак сози бўйича таҳсил олди. Бу ерда ҳам омад кулиб боқди: ўз касбининг устаси Абдувакил Умаров унга раҳбарлик қилди. 1983 йили консерваторияни тугатиб, Ўзбекистон ССР телевидение ва радиоэшиттириш Давлат комитетида меҳнат фаолиятини давом эттириб келмоқда.

Қўшиқ ихлосмандлари ҳозир Носиржон ижросидаги «Кўза кўтарган қиз», «Умидим қолди», «Чорғоҳ II», «Чорғоҳ IV», «Жонон қиз», «Ёлғизликда» каби қўшиқларни севиб тинглашади. Айниқса, «Кўза кўтарган қиз» қўшиғи Носиржоннинг иқтидорини, истеъдодини яна бир карра намойиш қилди.

— Менинг биринчи устозим — отам тўғри айтган эканлар. Қўшиқ инсонларнинг юрган йўлида ҳамроҳ бўлмоғи, уни яшашга, курашларга, меҳру вафога ундамоғи зарур экан. Қўшиқнинг икки қаноти бор: бири истеъдод билан ёзилган шеър, бири моҳирона басталанган куй. Ижрочи эса қўшиққа парвоз тилайди, холос. Яхши қўшиқ шоир, бастакор ва хонанданинг меҳнати, маҳоратига боғлиқ десам сира лоф қилмаган бўламан.

Носиржон Алимаҳсумов тинмай ўз устида ишлаяпти. Унинг биринчи тингловчилари санъаткорлар оиласи бўлмиш Алимаҳсумовлардир. Ҳар бир чертилган парда, ҳар бир айтилган сўз акаси Маъруфжоннинг, укаси Моҳиржоннинг назаридан четда қолмайди.

«Ҳозир қандай қўшиқ тайёрлаяпсиз?» деган саволимизга Носиржон шундай жавоб берди:

— Таниқли бастакор Абдуҳошим Исмоилов шоир Жамол Камолнинг «Зуҳро тушиб келди» шеърига мусиқа басталади. Мен шу қўшиқни маромига етказиб ижро этиш учун интиляпман. Кейин Пўлат Нишоновнинг «Бордон кўлдан ғоз учди», «Кўзларинг» шеърларига ўзим куй ёзаяпман.

Носиржоннинг санъатдаги йўли энди бошланяпти. Эл назарига тушган санъаткор бўлиш учун эса қанчадан қанча чағир томли йўлларни босиб ўтиши, ўз услуби, яна ҳам аниқроғи ўзлигини намоён этиши керак. Носиржон Алимаҳсумовнинг санъатдаги йўли ойдин бўлишини тилаб қоламиз.

Темур ЙЎЛДОШЕВ.

СУРАТДА: истеъдодли ёш хонанда Носиржон Алимаҳсумов.

Е. Ботиров сурати.

Муҳаррир Э. М. ЭРНАЗАРОВ

Реклама ва эълонлар

Реклама ва эълонлар

САНЪАТ ИХЛОСМАНДЛАРИ СИЗЛАР УЧУН!

АВИАСОЗЛАР МАДАНИЯТ САРОЙИ ҚОШИДА

театр ва маданият институтларига кирувчи ёшлар учун

3 ОЙЛИК ВА 6 ОЙЛИК

ПУЛЛИ ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛИНАДИ

Тайёрлов курсига қабул қилинганлар саҳна нутқи ва ҳаракати, клуб сценарийси ва режиссураси, актёрлик маҳорати ва режиссура (масал, ҳикоя, шеър, рақс, қўшиқ, этюд, монолог, драматик асар таҳлили ва театршунослик асослари) СССР тарихи, иншо ёзиш малакасини ошириш машғулотлари бўйича тайёрланади.

ПРАКТИК МАШҒУЛОТЛАР КАТТА САҲНАЛАРДА ВА ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ КЎРСАТУВЛАРИДА ҚАТНАШГАН ҲОЛДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Машғулотларни Маданият институтининг ўқитувчилари ва Ўзбекистон телевидениесининг етакчи режиссёрлари олиб борадилар.

Олти ойлик курсни тамомлаганларга имтиҳонлар асосида гувоҳнома берилади.

МАШҒУЛОТЛАР КУНДУЗГИ ВА КЕЧКИ БЎЛИМЛАРДА 11 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

ҚАБУЛ ҲАР КУНИ СОАТ 17 ДАН 21.00 ГАЧА.

Адрес: Тошкент шаҳри, Авиасозлар шаҳарчаси, Авиасозлар маданият саройи, 2-қават, 90-хона, метронинг «Чкалов» станциясигача борилади. Телефон — 96-55-81.

ҚАДОҚЛАШ ВА ЎРАБ ЖОЙЛАШТИРИШ УСКУНАЛАРИ ТАЖРИБА-КОНСТРУКТОРЛИК ВА ТЕХНОЛОГИЯ БЮРОСИ

(ОКБ РУ)

Лойиҳалаштиришни автоматлаштириш бўлимининг мудири лавозимига

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурсда олий маълумотли, мазкур соҳа бўйича камида 5 йил иш тажрибасига эга бўлган кишилар қатнаша оладилар.

Конкурсда қатнашиш истагини билдирган кишилар 1 сентябргача қуйидаги адресда жойлашган кадрлар бўлимига ариза топширишлари лозим: 700025, Тошкент шаҳри, Фрунзе райони, Б. Хмельницкий кўчаси, 77-уй. Телефон — 55-13-02.

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги

ГЕОДЕЗИЯ ВА КАРТОГРАФИЯ БОШ БОШҚАРМАСИНИНГ ТОШКЕНТ ТОПОГРАФИЯ ТЕХНИКУМИ

қуйидаги ихтисосликлар бўйича

1989-1990 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИШНИ ДАВОМ ЭТТИРАДИ

ТЕХНИК-АЭРОФОТОГЕОДЕЗИСТ, ТЕХНИК-КАРТОГРАФ, ТЕХНИК-АЭРОФОТОГРАММЕТРИСТ, АМАЛИЙ ГЕОДЕЗИЯ ТЕХНИГИ (10-синф базасида).

Ўқиш муддати — 2 йилу 6 ой.

АРИЗАЛАР — 15 СЕНТЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Аризаларга қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: маълумот ҳақидаги ҳужжат (асли), медицина справкаси (086/У форма), 6 дона фотосурат (3x4 см), меҳнат дафтарчасидан кўчирма (ишловчилар учун).

Ўқишга кирувчилар паспорт ёки туғилганлик ҳақидаги гувоҳномалари, ҳарбий билет ёки ҳарбий хизматга чақирилувчилар рўйхатида турганлик ҳақидаги гувоҳномаларини шахсан кўрсатадилар.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ: математикадан (оғзаки), рус тили ва адабиётидан (иншо), миллий мактабларни тамомлаганлар учун диктант.

Дарсларни ўзлаштирувчи ўқувчиларга 30 сўм (яхши баҳога ўқувчилар учун қўшимча 25 фоиз, аъло баҳога ўқувчилар учун қўшимча 50 фоиз) стипендия тўланади.

Ўқиш — рус тилида олиб борилади.

ТЕХНИКУМНИ АЪЛО БАҲОЛИ ДИПЛОМ БИЛАН ТАМОМЛАГАН ЎҚУВЧИЛАРГА ИНСТИТУТЛАРГА ЎҚИШНИ ДАВОМ ЭТТИРИШ УЧУН ЙЎЛЛАНМА БЕРИЛАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, 125-алоқа бўлими, М. Горький проспекти, 82-уй (6, 13, 22-трамвайлар; 9, 18-троллейбуслар; 17э, 71, 83-автобусларнинг «Маданият институти» бекати). Телефонлар — 62-57-87, 62-57-80.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИТИШ ВА КАСБГА ЙЎЛЛАШ МАРКАЗИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ТОШКЕНТДАГИ «МАЛИКА» ТРИКОТАЖ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА:

Тўқувчилар, тикувчилар.

«Таштрансспецстрой» трестининг

2-ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИГА:

мастерлар, ер устидан ўтган трубапроводларнинг монтажчилари, йўл ишчилари.

СЕРГЕЛИ РАЙПИШЧЕТОРГИГА:

Юкчилар.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПОЧТА АЛОҚАСИ ВА МАТБУОТ ТАРҚАТИШ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА:

мебель тайёрловчи дурадгорлар, созловчи-слесарлар, сараловчилар, почтальонлар, программист-инженерлар, алоқа операторлари, фаррошлар, юк лифтларига хизмат кўрсатувчи лифтёрлар.

2-МАРШРУТЛИ ТАКСИ -АВТОТРАНСПОРТ КОРХОНАСИГА

«А» категориядаги ҳайдовчилар.

ТОШКЕНТ ЙИГИРУВ-ТЎҚУВ ФАБРИКАСИНИНГ ҚУРИЛИШ ДИРЕКЦИЯСИГА:

Директор ўринбосари, кадрлар бўйича инженер, бухгалтер, секретарь-машинистка ва иш юритувчи, техник омборчи, ишлаб чиқариш-техника бўлимининг инженери, шофёрлар.

СПРАВКАЛАР ЮЗАСИДАН ҚУЙИДАГИ АДРЕСЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН:

ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ МАРКАЗИ — Космонавтлар проспекти, 6-уй.

АКМАЛ ИКРОМОВ РАЙОН БЎЛИМИ — Фарҳод кўчаси, 21-уй.

КУЙБИШЕВ РАЙОН БЎЛИМИ — К. Маркс кўчаси, 59-уй.

КИРОВ РАЙОН БЎЛИМИ — Энгельс кўчаси, 48-уй.

ЛЕНИН РАЙОН БЎЛИМИ — Т. Шевченко кўчаси, 64-уй.

ОКТЯБРЬ РАЙОН БЎЛИМИ — У. Юсупов кўчаси, 3-уй.

СОБИР РАҲИМОВ РАЙОН БЎЛИМИ — Қорасарой кўчаси, 270-уй.

СЕРГЕЛИ РАЙОН БЎЛИМИ — Спутник массиви, 2-квартал, 69-уй.

ҲАМЗА РАЙОН БЎЛИМИ — Ҳасанова кўчаси, 10-уй.

ЧИЛОНЗОР РАЙОН БЎЛИМИ — Чилонзор массиви, 2-квартал, 3-уй.

ФРУНЗЕ РАЙОН БЎЛИМИ — Шота Руставели кўчаси, 87-уй.

Давлат суғурта идораси

НАФАҚАГА ҚЎШИМЧА РАВИШДА ҲАР ОЙДА 50 СЎМДАН ОЛИШИНГИЗГА КАФОЛАТ БЕРАДИ!

Қўшимча нафақани суғурта қилиш бўйича шартномаларни ишчилар, хизматчилар, колхозчилар, кооператив аъзолари, шунингдек, 16 ёшгача бўлган икки ва ундан кўп болани тарбиялаётган, шу муносабат билан ишламаётган аёллар тузиши мумкин.

Қўшимча нафақани суғурта қилиш бўйича шартномаларни 25 ёшдан 65 ёшгача бўлган эркаклар ва 20 ёшдан 61 ёшгача бўлган аёллар туза оладилар.

Суғурта қилувчи шахс нафақа оладиган ёшга етганидан сўнг умрининг охиригача қўшимча нафақа олишига кафолат берилади. Қўшимча нафақа дастлабки йилларда жамғармалар ҳисобидан, сўнгра эса давлат бюджети ҳисобидан тўланади.

Суғурта бадали суғурта қилувчининг ёшига, суғурта муддатига ва қўшимча нафақа пулига боғлиқ.

Суғурта муддати энг кўп — 35 йил, қўшимча нафақа пули энг кўп — 50 сўм бўлган тақдирда ойлик бадал 4 сўм 90 тийинни ташкил этади.

Қўшимча нафақа бўйича шартномани расмийлаштириш учун сизнинг ташкилотингизга хизмат кўрсатувчи суғурта идорасининг ходимига ариза бериш ёки Давлат суғурта бошқармасининг сиз истиқомат қиладиган район инспекциясига мурожаат қилиш керак.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕСИ БОШҚАРМАСИ.

Архитекторлар уюшмасининг кўргазмалар зали

ФАҚАТ 10 СЕНТЯБРГАЧА

СОВЕТ ИТТИФОҚИДА БИРИНЧИ МАРТА

«89-ЙИЛ СССР МАЛИКАСИ СУРАТИ»

АЁЛ НАФОСАТИНИНГ БИРИНЧИ БУТУНИТТИФОҚ КЎРГАЗМАСИ

Мазкур кўргазмани ташкил этишда мамлакатимиздан ташқарида ҳам машҳур энг яхши бадиий сурат усталари иштирок этишган.

ПРОГРАММАДА: кўргазмани кўздан кечириш, совға буюмлари савдоси, видеомавзулар кўриги бор.

«89-ЙИЛ СССР МАЛИКАСИ СУРАТИ» конкурсида қатнашишга даъвогарларнинг дастлабки саралаш босқичида иштирок этиш истагини билдирган барча хотин-қизларни кўргазмага таклиф қиламиз.

Кўргазма қуйидаги адресда — Архитекторлар уюшмасининг кўргазмалар залида жойлашган. Марказ—1, Пушкин кўчаси, 7. Метронинг «Октябрь инқилоби» станцияси ёки электр транспортининг «Болалар дунёси» бекати. Кўргазма дам олиш кунларисиз соат 10 дан 21 гача ишлайди.

СИЗЛАРНИ КЎРГАЗМАДА КУТАМИЗ!

«ЭҚВИС» тажриба киносанъатининг комплекс маркази.

Суратларда муҳрланган лаҳзалар

«ЛОМО-КОМПАКТ»—саёҳатчилар орзуси!

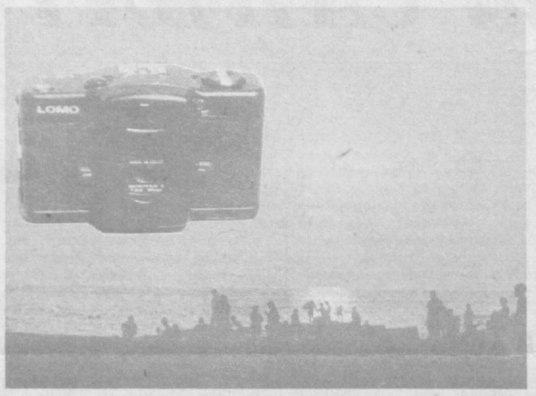

Ушбу фотоаппарат шу қадар ихчамки, уни бемалол чўнтакда ёки хотин-қизларнинг кичик ҳамёнида олиб юриш мумкин. «Ломо-компакт»нинг бир талай афзалликлари бор. Ўзингиз хулоса чиқаришингиз мумкин: ғилофининг йўқлиги сабабли мазкур фотоаппарат ҳамиша ишлатишга тайёр туради. Ғилоф ўрнини босувчи муҳофаза пардаси объективни ва тасвир қидиргични ифлосланишдан ҳимоя қилади. Кенг имкониятлари бўлган кенг бурчакли объектив ҳам қора-оқ, ҳам рангли ниҳоятда сифатли негативларни олиш имконини беради. Энг муҳим афзаллиги шуки — бошловчи ҳаваскор суратга олувчиларга қулайликлари бор — плёнканинг ёруғликка сезгирлиги маълум бўлганда экспозиция автомат равишда белгиланади.

Фотоаппаратнинг баҳоси 75 сўм.

«РАССВЕТ» МАРКАЗИЙ РЕКЛАМА-ТИЖОРАТ БИРЛАШМАСИ.

САЁҲАТЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

«САЁҲАТ ПОЕЗДИДА ЗАКАРПАТЬЕ БЎЙЛАБ». МАРШРУТИ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

(2 октябрдан, баҳоси 272 сўм)

Шу муносабат билан уларнинг эгалари йўлланмаларни топшириш учун Саёҳат ва экскурсия йўлланмаларини сотиш бюросига ташриф буюришларини сўраймиз.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 69 «а» (метронинг «Пахтакор» станцияси).

Маълумотлар учун телефон 44-12-90.

САЁҲАТ-ЭКСКУРСИЯ ЙЎЛЛАНМАЛАРИНИ СОТИШ БЮРОСИ.

---

28 АВГУСТДАН

«Искра» кинотеатрида

«МЕН СТАЛИННИНГ СОҚЧИЛАРИ САФИДА ХИЗМАТ ҚИЛГАНМАН» ЯНГИ БАДИИЙ-ПУБЛИЦИСТИК ФИЛЬМИ НАМОЙИШ ЭТИЛАДИ.

Картинани «ПАНОРАМА» киностудияси «ЛЕНФИЛЬМ киностудияси билан биргаликда ишлаб чиқарган.

Фильм қаҳрамони Сталин шахсий ҳаётининг кўпчиликка яхши маълум бўлмаган жиҳатлари ҳақида, унинг сафдошлари билан алоқалари ҳақида, Сталиннинг касал бўлиши ва ўлими ҳақида ҳикоя қилади.

Ҳикоя қилиш мобайнида у Сталин тузумининг ҳаммага маълум кулфатларини четлаб ўтади, бу билан у ўз хўжайинига садоқатини кўрсатади.

Фильм сталинизм мафкурасини фош этувчи ўзига хос ва қизиқарли томошадир.

Фильмда нодир фото ва кино ҳужжатларидан фойдаланилган.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ ИДОРАСИ.

«Куйловчи ликобчалар...»

Ликобчалардан ўзингизга манзур куй оҳанглар таралади. Рус халқ қўшиқлари, эстрада ёки миллий оҳанглар, таниқли созандалар ижросидаги классик мусиқа шулар жумласидандир.

Кичкинтойларга эса маълум ва машҳур эртаклар ёзилган пластинкалар манзур бўлади. Эртаклар орасида қувноқ қўшиқлар янграйди.

«ТАШКУЛЬТТОРГ» МАГАЗИНЛАРИДА

Эстрада, классик, жаз куй ва қўшиқлари, болалар учун эртаклар ёзилган, шунингдек хорижий фирмаларнинг лицензияси асосида тайёрланган ГРАМПЛАСТИНКАЛАР МАВЖУД.

МАГАЗИНЛАРНИНГ АДРЕСИНИ МАЪЛУМ ҚИЛАМИЗ:

8/3 МАГАЗИН — К. Маркс кўчаси. Иш вақти соат 10 дан 20 гача, танаффус — соат 14 дан 15 гача, дам олиш куни — душанба;

9/1-МАГАЗИН — Олой бозори. Иш вақти соат 9 дан 19 гача, танаффус соат 14 дан 15 гача, дам олиш кунисиз ишлайди;

10-МАГАЗИН — Жуковский кўчаси. Иш вақти соат 10 дан 19 гача, танаффус соат 14 дан 15 гача, дам олиш куни — якшанба;

11/1 МАГАЗИН — Госпиталь бозори, Иш вақти соат 9 дан 19 гача, танаффус соат 14 дан 15 гача, дам олиш кунисиз ишлайди;

16-магазин — Сергели (савдо расталари). Иш вақти соат 10 дан 20 гача, танаффус соат 14 дан 15 гача, дам олиш куни — душанба.

«ТАШКУЛЬТТОРГ».

«Союзреклама» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг

Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси.

---

28 АВГУСТДА ШАҲАР КИНОТЕАТРЛАРИДА ҚУЙИДАГИ ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР НАМОЙИШ ЭТИЛАДИ

«Зеро шаҳри»

Сценарий муаллифлари — **А. Бородянский, К. Шахназаров.**

Режиссёр — **К. Шахназаров.**

Ролларда: **Л. Филатов, О. Басилашвили, В. Меньшов** ва бошқалар.

«МОСФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ МАҲСУЛОТИ

Хаёлий ва ғаройиб ҳодисаларга бой ҳажвий фильмнинг қаҳрамони — 45 ёшли москвалик инженер мўъжазгина вилоят шаҳарларидан бирига командировкага келади-ю, қатор ажиб воқеаларнинг гувоҳи ва қатнашчисига айланади.

«Куйганлар»

В. Леоновичнинг «ИШЧИ КИШИНИНГ БИТИКЛАРИ» қиссаси мавзуида.

Сценарий муаллифи — **М. Кураев.**

Режиссёр — **Г. Глаголев.**

Ролларда: **А. Булдаков, Л. Гурченко, Г. Яцкина** ва бошқалар.

ОДЕССА КИНОСТУДИЯСИ МАҲСУЛОТИ.

Фильмнинг бош қаҳрамони — завод ишчиси — маъшуқасининг гапларига кириб, ўғирланган қимматбаҳо буюмларни уйида яширади. Натижада унинг устидан тергов бошланади.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ ИДОРАСИ.

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 29/VIII да **«Сўғд элининг қоплони»** (19.00), 30/VIII да **Севги тумори**, 31/VIII да **Фауст.**

Кино

28 АВГУСТДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ШАРЛО ИСПАНИЯДА», «СТАДИОНДАГИ ТЕНТАКЛАР» (катта зал, 17, 20.00); «МАЙСАРАНИНГ ИШИ» (ўзбек тилида, 17, 19.30).

Дружба — «ЯККА ЎЗИ» (16, 17, 18, 19, 20.40).

Москва — «ҚАРЗ ҚОҒОЗИ ВА ОСОЙИШТАЛИК» (тоқ соатларда ва 20.40 да).

Чайка — «ИНТЕР ҚИЗ» (16, 18.30, 21.00).

Лисунов номли — «ҚОРА КЎЗЛАР» (17, 20.00).

Шайхзода номли — «МЕНИНГ ДУШМАНИМ» (16, 18.30); «БЎРОН» (20.45).

К. Ёрматов номли — «ИШҚ ДАРДИ» (тоқ соатларда).

Нукус — «ҚАРЗ ҚОҒОЗИ ВА ОСОЙИШТАЛИК» (17, 19, 20.45).

Қозоғистон — «ҚАРЗ ҚОҒОЗИ ВА ОСОЙИШТАЛИК» (16, 18, 20.00).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ҚАРЗ ҚОҒОЗИ ВА ОСОЙИШТАЛИК» (жуфт соатларда ва 21.30 да).

Фестиваль — «ҚАРЗ ҚОҒОЗИ ВА ОСОЙИШТАЛИК» (21.40).

29 АВГУСТДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ШАРЛО ИСПАНИЯДА», «СТАДИОНДАГИ ТЕНТАКЛАР» (катта зал, 11, 14, 17, 20.00); «МАЙСАРАНИНГ ИШИ» (ўзбек тилида, 12, 14.30, 17, 19.30).

Дружба — «ЯККА ЎЗИ» (11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20.40); «ЁҚУТ КЎЗЛИ БИЛАКУЗУК» (12.00).

Москва — «ҚАРЗ ҚОҒОЗИ ВА ОСОЙИШТАЛИК» (тоқ соатларда ва 20.40 да).

«Восток» — «ТОНГ» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Чайка — «ИНТЕР ҚИЗ» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Лисунов номли — «ҚОРА КЎЗЛАР» (11, 14, 17, 20.00).

Шайхзода номли — «МЕНИНГ ДУШМАНИМ» (11, 13.30, 16, 18.30); «БЎРОН» (20.45).

К. Ёрматов номли — «ИШҚ ДАРДИ» (тоқ соатларда).

Нукус — «ҚАРЗ ҚОҒОЗИ ВА ОСОЙИШТАЛИК» (17, 19, 20.45).

Қозоғистон — «ҚАРЗ ҚОҒОЗИ ВА ОСОЙИШТАЛИК» (11, 12, 14, 16, 18, 20.00).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «ИШҚ ДАРДИ» (11, 14.00).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ҚАРЗ ҚОҒОЗИ ВА ОСОЙИШТАЛИК» (жуфт соатларда ва 21.30 да).

Фестиваль — «ҚАРЗ ҚОҒОЗИ ВА ОСОЙИШТАЛИК» (21.40).

Тошкент тўқимачилик комбинатининг Ю. А. Гагарин номидаги

МАДАНИЯТ ВА ТЕХНИКА САРОЙИДА

(Б. Хмельницкий кўчаси, 45-уй)

зарарли одатлардан қутулиш бўйича группаларга

ҚАБУЛ ЎТКАЗИЛМОҚДА

Чекиш, спиртли ичимликлар истеъмол қилиш:

дудуқланиш, анурез (тунги сийдик тутолмаслик), бош оғриги, руҳий алаҳлаш, уйқусизлик, қўрқув.

Биринчи марта озишни истаганлар учун махсус группа ташкил этилмоқда.

Машғулотларни гипнолог А. Анисимов олиб боради.

Қабул 1 сентябргача ҳар куни (душанбадан ташқари) соат 18.00 дан бошланади.

ДИҚҚАТ!

Агарда сиз ўз дам олиш кунингизни ёки отпускангизни табиат қўйнида ўтказишни,

ЧИМЁН тоғ ҳавосидан мириқиб нафас олишни,

ЧОРВОҚ денгизининг зилол сувида чўмилишни,

қишда чанғиларда сайр этишни ёки Чимён йўлида жойлашган пионер лагерларига ташриф буюришни истасангиз,

ЎЗБЕКИСТОН ЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ЁШЛАР ЖАМОАТ ДАЪВАТИ МАРКАЗИНИНГ ЭКОЛОГИЯ - ТУРИСТИК БЎЛИМИГА МУРОЖААТ ҚИЛИНГ.

Марказ сизларни транспорт ва ётоқ жой билан таъмин этади. Ташкилотлардан, алоҳида гражданлардан тушган аризалар қуйидаги адресда қабул қилинади: Тошкент шаҳри ЎзССР 50 йиллиги проспекти, 5-уй, 7-қават, 210-хона. Справкалар учун телефон — 41-88-21.

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Телефонлар: қабулхона—32-53-76; бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши—32-57-84; экономика ва шаҳар хўжалиги —32-54-19; ижтимоий масала — 32-53-10; хатлар ва оммавий ишлар — 33-29-70; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66, 32-54-15; «Ташкентская неделя» рекламалар идораси — 32-56-84; эълонлар — 33-81-42.

Якшанбадан ташқари, ҳар куни чиқади.